

SŁOWO

Wilno, Wtorek 23-go marca 1926 r.

ODDZIAŁY:

BARANOWICZE — ul. Szosowa 172
 BRASŁAW — ul. 3-go Maja 64
 DUKSZTY — ul. Gen. Berbeckiego 10
 DUNIŁOWICZE — ul. Wileńska 1
 GŁĘBOKIE — ul. Zamkowa 80
 GRODNO — Plac Batoroego 8
 KAMIEŃ KOSZYRSKI — Związek Ziemiań
 LIDA — ul. Majora Mackiewiczza 63

NIEŚWIEŻ — ul. Ratuszowa 1
 NOWOGRÓDEK — ul. Mickiewiczza 20
 NOWO ŚWIĘCIANY — ul. Wileńska 28
 POSTAWY — ul. Rynek 19
 STOLPCE — ul. Piłsudskiego 9
 ST. ŚWIĘCIANY — ul. Rynek 28
 ŚWIR — ul. 3-go Maja 5
 WARSZAWA — Nowy Świat 46—14
 WILEJKA POWIATOWA — ul. Mickiewiczza 24

Redakcja i Administracja ul. Ad. Mickiewiczza 4, otwarta od 9 do 3. Telefon: redakcji 243, administracji 228, drukarni 262

PRENUMERATA miesięczna z odnośnikiem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł. zagranicę 7 zł. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 80259

W sprzedaży detalicznej cena pojedynczego nr-u 15 groszy, Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

CENA OGŁOSZEŃ: Wiersz milimetrowy jednospaltowy na stronie 2-jej i 3-jej 90 gr za tekstem 10 groszy i Kronika reklamowa lub nadstanie 40 gr. W n-ach świątecznych oraz w prowincji o 25 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelowe o 25 proc. drożej.

„Wojenizacja“ Z. S. S. R.

Ryga, 25 marca.

A zatem już po «Genewie»... Jakież wnioski wyciągają politycy lotewscy z ostatnich wypadków na terenie Ligi Narodów?

Powrócił z Genewy minister spraw zagranicznych Estonii prof. Piip. Spotkał go na dworcu przedstawiciel dyplomacji lotewskiej i poseł estoński. Między innymi wkręcił się gdzieś dziennikarz i zadał kilka pytań:

Przedewszystkiem dowiedział się, że... w Genewie też panują chłody. Następnie zapytuje współpracownika «Siewodnia», czy osiągnięto w Genewie zupełną koordynację pomiędzy delegacjami lotewską i estońską.

— Obie delegacje — oświadcza minister — wystąpiły najzupełniej zgodnie we wszystkich sprawach.

— Jak stanowisko przyjęły delegacje w sprawie rozszerzenia Rady Ligi Narodów.

— Narazie żadne z tego prostego powodu, że nie zdążyły tego uczynić.

— Jak ocenia pan minister rezultaty ostatnich narad genewskich, w stosunku do spraw dotyczących państwa baltickiego?

— Poruszane sprawy bezpośredniego wpływu na sprawy baltickie nie miały. Można śmiało powiedzieć, że nieudana ostatnia sesja Ligi, jest sprawą wyłącznie wewnętrzną tej Ligi. Oto wszystko co dowiedział się dziennikarz od ministra spraw zagranicznych Estonii.

Natomiast premier Ulmanis, w rozmowie z przedstawicielem prasy oświadczył, że po osiągnięciu sesji w Genewie, idea związku baltickiego winna być pogłębiona i wejść ponownie na forum rozważań polityków baltickich. W sprawie tej nie wypowiedział się wszakże konkretniej i nie zaznaczył w jakim kierunku miałyby ten związek na postępować. Premier Ulmanis poruszył jeszcze szereg zagadnień dotyczących obecnej doby politycznej. Przedewszystkiem straszne spustoszenia czyni ciągła obstrukcja sejmowa socjalistów. Najważniejsze sprawy państwowe nie mogą być decydowane z powodu zbrodniczej obstrukcji.

O Litwie mówił premier jedynie ogólnikowo, napominając na konieczność zawiązania bardziej ścisłych stosunków na polu gospodarczym. Jednakże sprawy te natrafiają na ciągłe przeszkody.

Ocenie Łotwa przygotowuje się do traktatu handlowego z S.S.S.R. Sprawa unii celnej z Estonią, która winna już być dawno rozstrzygnięta, również nie może być załatwiona ze względu na obstrukcję.

Pewne tarcia, pomiędzy Polską i Łotwą z powodu balticko-sowieckiej klauzuli, zdaniem prezesa ministrów, już zostały załagodzone.

Na zakończenie jeszcze wywiad, tym razem z przedstawicielem emigracji rosyjskiej wybranym na zjazd w Paryżu, z tamiennami tutejszych Rosjan.

Książę Liwen oświadczył co następuje: Zadaniem zjazdu jest przede wszystkim zjednoczenie całej emigracji rosyjskiej, bez względu na jej kierunek, do walki z bolszewizmem, oraz wybranie odpowiedniego organu reprezentacyjnego, który by mógł rokować z Ligą Narodów i mocarstwami europejskimi.

Nie ulega wątpliwości — mówił dalej książę Liwen, — że cały zjazd zgromadzi się wokół osoby W. Ks. Mikołaja Nikołajewicza, który niejednokrotnie oświadczył, iż w obecnej chwili nie reprezentuje jedynie idei monarchicznej, ale usiłuje zjednoczyć wszystkich Rosjan do wielkiej walki z bolszewkami.

FRANCUSKA MACZKA MLECZNA EDBr

wymieniony środek odżywczy dla niemowląt, matek karmiących, ozdrowieńców, starców i ludzi osłabionych wskutek długotrwałych chorób przewodu pokarmowego.

MACZKA MLECZNA EDBr

może być bardzo szybko przygotowana, jest lekko strawna, przewyższa pożywnością inne tego rodzaju maczki i dzięki swemu wybornemu smakowi jest chętnie spożywana przez dzieci i starzyki.

Sprowadz. z aptek i większych składach aptecznych i winno-kojonych h.

W.Z.P. Nr 13. Wilno, dn. 15-III 1926.

LIKIER ANTIQUE BACZEWSKIEGO

LIKIER ANTIQUE BACZEWSKIEGO

LIKIER ANTIQUE BACZEWSKIEGO

LIKIER ANTIQUE BACZEWSKIEGO

LIKIER ANTIQUE BACZEWSKIEGO

LIKIER ANTIQUE BACZEWSKIEGO

LIKIER ANTIQUE BACZEWSKIEGO

LIKIER ANTIQUE BACZEWSKIEGO

LIKIER ANTIQUE BACZEWSKIEGO

LIKIER ANTIQUE BACZEWSKIEGO

LIKIER ANTIQUE BACZEWSKIEGO

LIKIER ANTIQUE BACZEWSKIEGO

Stale dążenia Rosji Sowieckiej do maksymalnego wykorzystywania wszystkich resursów państwa na wypadek przyszłej wojny charakteryzują jaskrawo ostatnie zarządzenia Sowieców, przeprowadzane [w organizacji «Towarzystwa Wiedzy Wojskowej» (WNO).

Instytucja ta była dotychczas czysto wojkową organizacją, mającą na celu pogłębienie oraz popularyzowanie wiedzy wojskowej, w środowisku samej armii. Koszta, związane z pracami, oraz działalnością WNO, były asygnowane przez Komisariat Wojny, jako koszta ściśle związane z budżetem wojskowym.

Zwołany jednakże w początkach bm. 1-szy ogólny zjazd Zjazd Towarzystwa Wiedzy Wojskowej rzucił zupełnie inne światło na zadania i cele tej nowo sformowanej instytucji, która z naukowego stowarzyszenia wojskowego ma się przeobrazić w potężną organizację społeczną, mającą na celu nie tylko propagowanie wiedzy wojskowej wśród szerokich klas ludności cywilnej, lecz również organizowanie kółek wojskowych o konkretnym programie wykształcenia.

Na Zjeździe tym przewodniczący W.C.I.K'a Kalinin zaznaczył: że WNO staje się obecnie organizacją społeczną, działalność której nie może się mieścić w ramach Komisariatu Wojny. — W szerokie masy ludności — to będzie hasłem WNO.

Myśl tę rozwija dalej Woroszyłow, mówiąc: «egzystowaliśmy dotychczas sześć lat, jako Organizacja Naukowo Wojskowa. Rezultaty tej pracy — jest to moje głębokie przekonanie — są bardzo i bardzo nikłe. Dlaczego? dlatego, żeśmy nie wychodzili po za obręb armii i przez to nie wnieśliśmy nic do sprawy obrony kraju». Przetło, kończy swą myśl Woroszyłow: «Organizacja WNO może egzystować i rozwijać się jedynie, jako szeroka organizacja społeczna, która musi wciągnąć w krąg swej pracy masy robotniczo-włościańskie całego kraju».

Widzimy więc, że dotychczasowe Towarzystwo Wiedzy Wojskowej zostało zreformowane w organizację wojskowo społeczną o szerokim programie mobilizacyjno-wykształeniowym, który ma gwarantować opór zbrojny całego narodu przy realizowaniu przez Rosję jej planu «samoobronny».

Opierając się na powyższym przemówieniu Woroszyłowa można stwierdzić, że organizacja WNO, będzie polegać na gruntownym przekształceniu dawnych pododdziałów, tj. wojskowych kół naukowych (W.N.K. — Wojskowo Naukowe Krużki) i kółek Wiedzy Wojskowej [K.W.Z. — Krużki Wojskowych Znanij] w aparaty społeczno-państwowe o nowym typie organizacji przysposobienia wojskowego, a mianowicie:

Kółka Wojskowo-Naukowe (W.N.K.) będą organizowane specjalnie przy oddziałach wojskowych, a zwłaszcza dywizjach terytorjalnych i będą miały za zadanie podtrzymanie stałej łączności pomiędzy kadrami armii czynnej, a rezerwą. W obowiązkach W.N.K. iść będzie przede wszystkim propagowanie i popularyzowanie wiedzy wojskowej wśród byłych oficerów i byłych żołnierzy za pomocą odczytów, prgadanek, ćwiczeń pokazowych i t. p.

Woroszyłow zaznacza, że krótkie terminy wykształcenia oficerów rezerwy nie mogą gwarantować dobrego materiału na wypadek wojny, przeto zadaniem tych kółek będzie również doskonałe dowodów rezerwy zarówno w zakresie otrzymanego wykształcenia, jak również w związku z ciągłymi postępami nauki wojskowej.

O ile jednakże teren działania wojskowych kółek naukowych (W.N.K.) pozostaje nadal w ośrodkach wojskowych t. j. w armii czynnej i rezer-

wie, to kółka wiedzy wojskowej (K. W. Z.) stanowią te nowe poczynania Sowieców w celu zagwarantowania sobie jaknajwięcej wyszkolonego elementu w puóstr ludności cywilnej, nie zwiększając tem kontyngentu armii czynnej i nie obciążając oficjalnego budżetu wojskowego.

Wszystkie koszta, związane z organizacją tych kółek obciążać będą obecnie miejscowe budżety komunalne, dając możność wykazywać Sowieciom nadal ich tendencje pokojowe w oficjalnych cyfrach, podanych w budżecie Komisariatu Wojny.

Kółka te stanowią będą rodzaj klubów, lub korporacji o charakterze stowarzyszeń sportowych, organizowanych we wszystkich ośrodkach miejskich i wiejskich za pośrednictwem i pod ogólną kontrolą władz wojskowych.

Stowarzyszenia te mają być rozbite na specjalne sekcje, jak to: strzeleckie, chemiczne, lotnicze i t. p., gdzie pod postacią ćwiczeń sportowych będzie przeprowadzane wykształcenie wojskowe z zakresu danej specjalizacji, przez instruktorów, wyłącznie w tym celu szkolonych.

Zarządzenia te wchodzą w ogólny program „Wojenizacji“ kraju i wliczając się wprost w codzienne życie mieszkańców, mają widocznie na celu zmilitaryzowanie ducha narodu.

P. Woroszyłow twierdzi, że w związku z nowymi zadaniami, jakie obecnie stawiane będą „Towarzystwu Wiedzy Wojskowej“, instytucja ta musi otrzymać inną więcej odpowiednią nazwę np. „Towarzystwo Przyjaciół Obrony Kraju“.

Czyż nie więcej odpowiednią, harmonizującą z obecnymi nastrojami politycznymi Sowieców była by nazwa „Towarzystwo Przyjaciół Propagowania Wojen“.

Trudno przeto przypuścić, by pod tym wielkim wojennym namiotem, rozbitym nad całą Rosją, wśród bezustannego szczerku broni mogły się rozwijać pomyślnie niejednokrotnie proklamowane pokojowe tendencje Sowieców.

I. S.

Obrady Sejmu

Postępowanie Izby Poselskiej.

Przed porządkiem dziennym wczorajszego posiedzenia Sejmu złożył ślubowanie poselskie pos. Sochacki (Komunist), który wstąpił na miejsce posła Łaucuckiego.

Marszałek doniósł następnie, że prokurator sądu wojskowego w Przemyslu, zwrócił się do niego z pismem, w którym zaznacza, że jeden z posłów przyczołżył w interpelacji treść tajnego aktu wojskowego sądu okręgowego. Ponieważ akt ten mógł dojść do wiadomości publicznej tylko wskutek nadużycia służbowego, prokurator nakazał ochodzenie i zażądał przesłuchania posła. Posł jednk odmówił wskazań osoby, od której uzyskał materiał, uważając żądanie przesłuchania za naruszenie nietykalności poselskiej. Prokurator prosi więc o poinformowanie jak Sejm interpretuje art. 21 konstytucji, który mówi o nietykalności poselskiej.

Posł ów zapytany przez marszałka potwierdził, że uznaje to za naruszenie nietykalności, a domaganie się przysięgi uważa za ułbiżenie dla posła. Artykuł 21 konstytucji już nie poraż pierwszy nasłreca takie trudności, a ponieważ marszałek sprawy tej sam nie chce rozstrzygać, proponuje odesłanie sprawy do komisji regulaminowej dla rozstrzygnięcia zasadniczego. Zgodnie z tym wniosek i sprawę odesłano do komisji regulaminowej.

Przystąpiono do rozpatrywania ustawy o sędziach i prokuratorach. Ustawę tę zreferował pos. Chelmoński. Omówiwszy poszczególne postanowienia ustawy sprawozdawca zatrzymał się dłużej nad kwestją udziału sędziów w życiu politycznym. Komisja zmieniła przepis projektu rządowego, który opiewał, że sędziom nie wolno należeć do żadnej partii politycznej, ani do stowarzyszeń po-

Podziękowanie

Zgodne i gorące zmanifestowanie uczuć żalu i żałoby w dzień pogrzebu ś. p. Arcybiskupa Cieplaka przez całą Ludność miasta Wilna, bez różnicy wyznań, skłaniają nas do wyrażenia Jej najserdeczniejszej podziękującej za tak harmonijny i niezmiernie dający się zamieścić podniosły nastrój — dowód powszechnego uznania i hołdu pamięci nieodżałowanego Arcypasterza. Komitetowi Pogrzebowemu za wytrwałą pracę, naszym Władzom Cywilnym i Wojskowym oraz Organizacjom za żywy współudział, wszystkim Osobom i Firmom, które przyczyniły się do uświetnienia żałobnego obchodu lub okazały bezinteresowność w wybudowaniu krypty, gdzie spoczęły zwłoki ś. p. Metropolity, — „Bóg zapłać“.

† Kazimierz Michalkiewicz Biskup Sufragan Wileński.

Kapituła Metropolitalna. Wilno, dnia 22 marca 1926.

Oświadczenie Stressemanna.

„Niemcy nie nalegają na przyjęcie ich do Ligi“.
BERLIN. 22.III. Pat. Das o godz. 11 ej Reichstag rozpoczął dyskusję nad budżetem ministerstwa spraw zagranicznych. Po odczytaniu referatu komisji zabrał głos Stressemann, który wygłosił półtoragodzinną mowę motywującą politykę delegacji niemieckiej i rządu Rzeszy w Genewie. Stressemann zaznaczył na wstępie, że Niemcy nigdy nie nalegali na przyjęcie ich do Ligi Narodów, i że przeciwne podanie Niemiec zostało złożone na skutek życzenia wyrażonego przez Zgromadzenie Ligi w roku 1924 i takiego życzenia mocarstw które podpisały traktat locarneński.

Kandydatura Niemiec—przedewszystkiem.

LONDYN. 22.III. Pat. Korespondent dyplomatyczny «Daily Telegraph» dowiaduje się: rząd niemiecki ma domagać się od wszystkich członków Rady Ligi Narodów pismemgo przyrzeczenia w tym kierunku, że kandydatura niemiecka omawiana będzie na sesji jesiennej niezależnie od wszystkich innych kandydatów.

Nowe projekty budżetowe we Francji.

PARYŻ. 22.III. PAT. Rada ministrów aprobowata projekt Pereta, dotyczący nowych dochodów. Projekt ten przewiduje wprowadzenie podatku od obywatelstwa, podwyższenia podatku od obrotu o 13 proc., zaś opłat pocztowych telegraficznych i telefonicznych o 2 proc., wreszcie podniesienia ceny tytoniu. Z kolei rada przyjęła propozycję Pereta, aby wprowadzić do projektu budżetów miesięcznych postanowienie upoważniające rząd do przyjmowania od podatników dobrowolnych danin, które będą służyły na spłatę długoterminowego długu.

Krwawe starcie na granicy włosko-jugosłowiańskiej.

WIEN. 22.III. Pat. «Neues Wiener Tageblatt» donosi z Lublany, że w nocy z piątku na sobotę przyszło do krwawych zająć między strażą celną włoską, a jugosłowiańską na granicy włosko-jugosłowiańskiej, pod Rakem. Według relacji jugosłowiańskiej włoscy strażnicy przekroczyli granicę i skierowali się do restauracji położonej na terytorjum Jugostawji. Strażnicy jugosłowiańscy ostrzegli Włochów, że znajdują się na terenie Jugostawji i wezwali ich do cofnięcia się po za granicę. Wywiązała się sprzeczka, w czasie której Włosi dali ognia na co Jugosłowianie odpowiedzieli również ogniem. W wyniku strzelaniny jeden urzędnik celný i jeden chłop zostali ciężko ranni. Posł jugosłowiański w Rzymie otrzymał polecenie przedstawienia sprawy rządowi włoskiemu i żądania zadość uczynienia.

Straszna klęska w Azji Zachodniej.

Amu-Darja grozi zalaniem setek kilometrów.
Z Moskwy donoszą że rzeka Amu Darja w zachodniej Azji, w pewnym skrajnie swego biegu grozi zmianną koryta dotychczasowego. W ostatnich dniach zmianna koryta przybrała rozmiar wprost katastrofalny i zagroza zatopieniem olbrzymiego stepu na przestrzeni kilkuset wiorst. W celu zaobronienia katastroficznie zmobilizowano 2500 robotników, którzy pracują dniami i nocą. Według dalszych informacji, zmianna koryta stała się prawdziwą klęską dla całego kraju. Podczas gdy niektóre miejscowości uległy zupełnemu zniszczeniu wskutek zatopienia wodą, innym zagrozałaby kompletna susza, z powodu odpływu wody z kanałów sztucznych.

litycznych. Komisja zadowolona się postanowieniem, że sędzia powinien uniknąć takich wystąpień o charakterze politycznym, które mogłyby osłabić zaufanie do jego bezstronności. Co się tyczy prokuratorów komisja usunęła określenie, że prokurator jest organem rządowym i podporządkowaną go tylko ministrowi sprawiedliwości jako naczelnemu prokuratorowi, niezależniąc go tem od innych członków rządu.

Następnie zabrał głos p. minister sprawiedliwości Pechocki zapowiadając wniesienie do projektu komisijnego pewnych zmian, podyktowanych odmiennym zapatrywaniem na niektóre przepisy konstytucyjne.

Z kolei pos. Sommerstein (Kolo Żyd) stwierdza z zadowoleniem, że ustawa rozpoczyna serię ustaw unifikacyjnych i staje w obronie poprzedniego przepisu zakazującego udziału sędziów w życiu politycznym. Pos. Matakiewicz (Kat.-Lud.) przepis zabraniający sędziom należenia do partij politycznych i brania udziału w życiu politycznym uważa za drażniący i uniemożliwiający uzyskanie mandatu poselskiego. Dalszą rozprawę odcroczono i przystąpiono do sprawozdania specjalnej komisji powołanej do zbadania stosunków w więzieniach.

W imieniu tej komisji zabrał głos pos. Thuguit, stwierdzający na

Sejm i Rząd.

Rozdźwięki w łonie koalicji.

WARSZAWA. 22.III. (tel. wt. Słowa) Zgodnie z wynikiem wczorajszej konferencji ministrów Barlickiego i Ziemięckiego z premerem Skrzyńskim, przebieg jutrzejszej Rady Ministrów jest w ten sposób pomyślany, iż po zagajeniu narady przez premiera Skrzyńskiego min. Barlicki zreferuje swój punkt widzenia na potrzeby gospodarcze kraju. Oprócz kwestji uposażenia urzędników p. Barlicki wysunie także postulaty dotyczące unormowania życia gospodarczego na przeciąg najbliższych miesięcy. Potem niewątpliwie zabierze głos min. Zdziechowski powiadomiony już na wczorajszej konferencji, w której częściowo brał udział, i wyłuszczy swoje stanowisko o punktu widzenia finansowego obraz sytuacji uzupełni minister Osiecki przedstawiając zagadnienia chwili obecnej pod kątem przemysłu i handlu. Referaty te będą tem dła dalszych rozważań, których wynikiem będzie ustalenie czy też rozdzwięk pomiędzy programem P.P.S. a stanowiskiem p. Zdziechowskiego oraz czy da się ten rozdzwięk usunąć i osiągnąć porozumienie czy też przyjdzie do innego rozwiązania ewentualnie kosztem min. Zdziechowskiego. Zaznaczyć należy, że wczorajsza konferencja ministrów nie usunęła możliwości porozumienia się z min. Zdziechowskim, jakkolwiek narazie żadnych kompromisowych wniosków załatwienia sprawy nie wysunęto.

Co do zmiany na stanowisku Ministra Spraw Wewnętrznych ustalenie kandydatau wymaga jeszcze kilku dni czasu. Wśród kandydatów wymienianych w dalszym ciągu nazwisko p. Urbanowicza, którego popiera Pias i a przeciw któremu z całą stanowczością opowiedziała się P. P. S., oraz posła Cnacinskiego, którego oczywiście popiera Ch.D.

Dalsze oszczędności są niezbędne.

WARSZAWA. 22.III. (tel. wt. Słowa) W kołach sejmowych utrzymują, że zrównoważenie budżetu pomimo wysiłków rządu stoi stanowczo przed znakiem zapytania. Niezbędne są dalsze oszczędności. Między innymi jansowany jest projekt zredukowania wszystkich urzędniczek mężatek, których podobno jest aż 12 tysięcy.

Strajk w gazowni miejskiej w Łodzi.

WARSZAWA. 20.III. (tel. wt. Słowa) Z Łodzi donoszą, że strajk w gazowni miejskiej rozszerza się. Robotnicy na wiecu postanowili przerwać dopływ gazu do mieszkań prywatnych.

Kongres «Wyzwolenia».

Dn. 21 b. m. w sali i-stwa higienicznego rozpoczęły się obrady kongresu stowarzyszenia «Wyzwolenie». Rada naczelna stowarzyszenia na posiedzeniu w dn. 20 b. m. przygotowała dla kongresu projekt rezolucji domagających się zmiany ordynacji wyborczej i rozwiązania sejmu.

Dolar — 7,90.

WARSZAWA, 22.III. (tel. wt. Słowa) Dolar w Warszawie nieco mocniej. Bank Polski płacił 7,90, w obrocie międzybankowym płacono za dolara tyle samo jednakże tranzakcje były nieliczne.

ECHA KRAJOWE

Rada Opiekuńcza Kresowa.

Dom Ludowy w Daniszewie (pow. Święciański).

Dom Ludowy R. O. K. w Daniszewie gm. Zdzisławski pow. Święciański rozpoczął swoją egzystencję w d. 6 sierpnia ub. r. i w dniu tym odbyło się uroczyste jego poświęcenie przez miejscowego proboszcza ks. S. Kuderewskiego.

Przy licznych udziałach okolicznej ludności, której zjechało się około 200 osób, odbyło się organizacyjne zebranie Parafialnego Koła R. O. K. na którym wybrano w następującym składzie: prezes — Piotr Kulicki ze wsi Horodzimont, wiceprezes Michał Dyro ze wsi Zabocina, sekretarz Michał Achromowicz z folw. Horodzimonty i bibliotekarka Lucyna Kiersnowska z maj. Daniszewa wreszcie skarbnik Jan Skrobot ze wsi Daniszewa. Do komisji rewizyjnej weszli Fabjan Andrzejewski z Starej — Rudni, Władaw Muraszko ze wsi Zabocina i Władaw Muraszko ze wsi Markowców.

Na zebraniu w dłuższym przemówieniu ks. Sopotko scharakteryzował dążenia i cele Domu Ludowego w jego pracach kulturalno-oświatowych. Dom Ludowy mieści się w budynku kościelnym, który przy materialnej pomocy R. O. K. w Wilnie został wykończony i odremontowany kosztem około 1000 złotych.

Od chwili poświęcenia, aż do chwili obecnej pod cennym kierownictwem proboszcza ks. Kuderewskiego prowadzi się cicha wytężona praca nad «uprawą dusz» miejscowej ludności.

Co niedziela w «Domu» zbierają się ludzie po kościele dla odczytania gazety lub otrzymania książki. Ludność miejscowa przeważnie składa się z wygnańców, którzy w czasie wojny ewakuowani zostali w głąb Rosji i dziś po powrocie na swój ojczysty żagony wielu z nich nie posiada już czegoby zabudowań. Dla takich ludzi steranych wygnaniem i wycieraniem kędzycy obcych kątów, a przyjeżdżających do kościoła często z wilgotnych okopów «Dom» w Daniszewie jest ogniskiem rodzinnym przy którym nabierają otuchy i siły do pracy.

Po za tem w «Domu» Daniszewskim odbyło się szereg przedstawień teatralnych odegranych przez członków «Domu Ludowego»: więc 22 listopada «Pan Chtewski» i odśpiewane pieśni narodowe. Obecnych przeszło 100 osób.

Na trzeci dzień Bożego Narodzenia odegrano komedię «Brytwa swatem» i śpiewy, 24 stycznia — «Brytwa swatem» i «Majster i czeladnik».

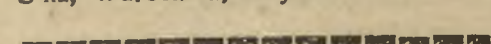
Od 15 listopada do Bożego Narodzenia odbyły się kursa dla dorosłych na które uczęszczało 30 osób.

«Dom» korzysta z biblioteki przysłanej przez Centralę z Wilna. Podając sprawozdanie z działalności «Domu Ludowego» w Daniszewie jako korespondencję z terenu przyfrontowego chcemy podkreślić to wielkie zadowolenie i wdzięczność jaką odczuwa ludność wiejska z zainteresowaniem się ich życiem przez Wilno. Uczucie to zrozumieć może tylko ten kto poznał nastroje i przygnębienie które cechowały wygnańców naszych po powrocie z Rosji.

Przyjmijcie w Wilnie od nas ży-

Każda matka, dbająca o zdrowie dziecka, otrzyma bezpłatnie książeczkę, zawierającą wskazówki, jak karmić i odżywiać dziecko. Żądania ze wskazaniem dokładnego adresu należy przysyłać pod «E. D. Br.» do Centralnego Biura Ogłoszeń Metzi i S-ka, Warszawa, ul. Jasna 17.

Upadek Zakopanego.

Pisze o nim jasno i dobitnie a z doskonałą znajomością stosunków miejscowych, dr. W. L. w krakowskiej «Nowej Reformie». Pisze obszernie, wyczerpująco.

Oto zaś niejako kwintesencja jego poglądów i wniosków. Wobec ogromnej popularności Zakopanego w całej Polsce, sądzimy, że zainteresujemy czytelników «Słowa» i tym rzutem oka na podtatrzańską okolicę — niestety — «polskiej gospodarki».

Nad Zakopanem, tylekroć opiewaną «letnią stolicą Polski» zachodzi słońce świętości, które przez tyle lat opromieniało tę górską wieś. Odkryte przez Chałubińskiego, rozrosło się Zakopane gwałtownie w ciągu dziesięciu lat poprzedzających wielką wojnę, a na specjalną, wyjątkową jego popularność złożyły się powody, — które niestety dziś oddziaływać nie mogą.

Zakopane — poza Krakowem — było tą drugą miejscowością, gdzie się skupiała emigracyjna inteligencja Królestwa Polskiego, dokąd dzążyli literaci, poeci, pracownicy społeczni ze wszystkich zaborów Polski, by tu, w swobodnych warunkach galicyjskiego życia, nie ścigani przez wszędzie obecną żandarmerję rosyjską —

czynie: «Szczęść Wam Boże» w waszej zbożnej pracy!

S. R.

Przypisek Red. Podając sprawozdanie z działalności Domu Ludowego w Daniszewie, które winno zainteresować sferę wiejską jak również inteligencję Wilna — wyjąsniamy, iż wszelkich informacji udziela zarząd R. O. K., Zygmuntowska 22 od 6 do 8.

NIEŚWIEŻ.

— Budowa szkoły w W. Lisicy. Ludność wsi Wielka Lisica w gm. Horodziejskiej, dawno stara się o budowę szkoły tu siebie, obiecując udzielenie pomocy w dostarczeniu materiału i części robotniczy. Ponieważ Wielka Lisica upatrzone jest na stworzenie wsi wzorowej, przeto Wydział postanowił okazać daleko idącą pomoc i ze skromnych swych funduszów wystawić szkołę. W tym celu uchwalony został zwiększony dodatek do państwowego podatku gruntowego, z tego zióła pokryte miały być koszty budowy szkoły. — Ponieważ przez dłuższy czas Wydział nie miał odpowiedzi odmownej od władzy nadzorczej, którą jest Urząd Wojewódzki, przeto korzystając z najodpowiedniejszego sezonu zimowego dla wywozu i obróbki materiału drzewnego, poczynił odpowiednie zakupy, obróbił drzewo i przewiózł na miejsce budowy. — Tymczasem Urząd Wojewódzki nie zatwierdził wspomnianej uchwały o pobieraniu dodatku do podatku gruntowego, wobec czego niema budżetowego pokrycia na budowę szkoły. Pociągnięto za sobą znaczne straty materialne przy likwidacji zebranego już materiału, a prócz tego skrzywdzi i zraził ludność z niecierpliwością oczekującą budowy tak upragnionej szkoły. Z tych powodów Wydział Powiatowy postanowił prosić Urząd Wojewódzki o zwrócenie się do odnośnych władz celem spowodowania rewizji decyzji w tej sprawie i uzyskania choć zmniejszonego dodatku do podatku gruntowego na ten cel. — Sprawa jest pilną i ważną. Chyba więc władze nadzorcze nie zechcą brać na siebie roli hamulca w rozwoju tak ważnej dziedziny życia publicznego, jaką jest oświata. — Do czasu rozstrzygnięcia sprawy budowa szkoły w Lisicy musi być wstrzymana.

BIAŁYSTOK.

— Kierownik ekspozytury urzędu śledczego — fałszerzem dokumentów. Wielką sensację wywołało ostatnio w Białymstoku aresztowanie na polecenie władz prokuratora niejakiego Bunuet, kierownika ekspozytury urzędu śledczego, ostatnio przeniesionego na stanowisko zastępcy kierownika takiej ekspozytury w Grodnie.

Bunuet pozostaje pod zarzutem sfałszowania dokumentów osobistych.

W toku dochodzeń pokazano się, iż ów rzekomy Mieczysław Bunuet jest zydkiem z Podgórza i nazywa się «Menasse».

Bunuet był znany na białostockim bruku i zwracał na siebie uwagę życiem nad stan, usiłując się wkręcić do najlepszych sfer towarzyskich w Białymstoku.

Bunuet w ciągu kilkuletniego urzędowania występował jako klasyczny świadek w licznych procesach i składał w nich zeznania pod przysięgą chrześcijańską.

W więzieniu śledczym, gdzie obecnie ma możność rozważania swiej przeszłości Bunuet zażądał przywołania księdza katolickiego, bo chce się ochrzcić...

snuć swe plany, rozwijać zamierzenia, formować polską ideologię polityczną i społeczną Zakopane sęgało pod Tatrę ludzi z całej Polski, pragnących nie tylko odetchnąć cudownym górskim powietrzem i wypocząć, i orzeźwić się duchowo wśród tego nastroju, jaki wytworzył się wokół najwspanialszych nazwisk polskich.

To tło wyjątkowe, które Zakopanemu obok Krakowa nadało sławę drugiej, duchowej stolicy Polski, działało przez szereg lat, wpływając z komie na jego gwałtowny rozwój, na niewiarogodną szybkość rozbudowy, na zaanektowanie sobie wreszcie niemal zupełnej wyłączności, przylęgu monopolowego wśród tylu innych, niemiernie pięknych uzdrowisk polskich.

Po wojnie — gdy odpadł urok «zagranicy» odnośnie do Zakopanego — przez dłuższy jeszcze czas jeździł tam gremjalnie ci wszyscy, którzy ze słyszenia znali przedwojenną «świętość» Zakopanego, a sposobności, ujrzenia go nie mieli. Ciągnęli wreszcie wszyscy ci, dla których Tatry były jedynym miejscem wypoczynku, gwarantującym jak taki komfort, jakie takie wygody.

Powiększający się z dnia na dzień przez tyle lat spadek polskiej marki, odcinał nas chińskim murem od zachodu, od włoskich, austriackich,

Przemysł chemiczny a wojna.

Wielkie znaczenie przemysłu chemicznego dla obrony kraju uwidoczniło się dopiero w czasie ostatniej wojny. Przed wojną nie doceniano tych problemów, od których rozwiązania zależy obecnie byt wielkiego państwa. Za ignorancją zjawisk chemicznych tomaczy się fakt, że rząd angielski w pierwszych miesiącach wojny zapomniał wydać zakazu dowozu bawelny i tuszczu do Niemiec, uważając że one nie służą do celów wojennych. Tymczasem wiadomo, że bawlna służy do wyrobu pyroksyliny, a tuszcz do fabrykacji gliceryny, a z niej nitrogliceryny, t. j. najważniejszych środków wybuchowych. Oto drugi przykład. Profesor Sabatier opracował na początku wojny nową metodę otrzymywania fenolu (kwasu ka. bolowego) niezbędnego do fabrykacji ważnej substancji wybuchowej — melinitu, otóż francuski Ministerjum Wojny zaproponowało mu złożyć ofertę na swój produkt w wydziale... sanitarnym.

Przy teraźniejszym masowym zużyciu materiałów wybuchowych jednym z podstawowych zagadnień państwowych jest sprawa związków azotowych. W technice środków wybuchowych najważniejszą rolę odgrywają: nitrogliceryna, nitroceluloza, trójnitro-toluol, trójnitrofenol i t. p. Już sama nazwa wskazuje na obecność w nich azotu, który wprowadzamy do związków organicznych, działając na nie kwasem azotowym. W tej produkcji głównym surowcem jest kwas azotowy, otrzymywany przez ogrzewanie saletry czwycijskiej z kwasem siarkowym. Złoża saletry znajdują się w Ameryce Południowej — rzecz prosta — odciecie dowozu tego surowca w czasie wojny mogło wytworzyć sytuację bez wyjścia. W takiej sytuacji znalazły się właśnie Niemcy w czasie wielkiej wojny i dlatego obliczano opór tego państwa na miesiąc, a potrwiał on cztery lata i został złamany na skutek braku pożywienia a nie środków wybuchowych. Jak Niemcy zaradziły brakowi azotu? — Przedewszystkiem zwrócono uwagę na takie surowce krajowe jak węgiel kamienny, torf, łupki smolewe, z których przy suchej destylacji można otrzymać amonjak, a następnie przez utlenienie amonjaku kwas azotowy. Pomimo jednak największych wysiłków źródło to nie mogło pokryć zapotrzebowań wojny. Trzeba więc było zwrócić się do jeszcze jednego źródła azotu o bogactwie niewyczerpanem, t. j. do powietrza. Wiązanie jednak atmosferycznego azotu jest sprawą niezmiernie skomplikowaną, odbywającą się w specjalnych piecach elektrycznych przy temperaturze około 3000 stopni. Metody te zostały opracowane na kilka lat przed wojną i urzeczywistnienie ich na wielką skalę wymagało niezmiernych wysiłków. Ten egzamin sprawności technicznej i organizacyjnej złożyli Niemcy celująco. Metody wykorzystania azotu atmosferycznego były trzy.

1) Przepuszczanie powietrza, będącego mieszaniną 4 cz. azotu i 1 cz. tlenu przez piec elektryczny, gdzie następowało połączenie tych pierwiastków i tworzyły się tlenki azotu, które po rozpuszczeniu w wodzie dawały kwas azotowy.

2) Ogrzewanie azotu i wodoru metodą Habera w specjalnych piecach pod ciśnieniem 200—300 atmosfer i przy temperaturze 700 stopni; powstawał przy tej reakcji amonjak, który następnie utleniano na kwas azotowy.

3) Z węgla i wapna otrzymywano w piecach elektrycznych węgiel wapnia czyli karbid, a przepuszczając przez rozgrzany karbid czysty azot z powietrza otrzymywano cyjanamid wapnia czyli azotniak. Azotniak pod działaniem nań pary wodnej wytwarzał amonjak, z którego przy utlenieniu powstawał kwas azotowy.

W ten sposób całkowicie i olbrzy-

południowej Francji, a każdy kto stamtąd wracał, głosił hymny pochwalne na temat taniości, komfortu, uprzejmości i wygód zagranicznych uzdrowisk.

Zakopane ziało pustką... Najcięższy, fatalny wręcz dla niego sezon stanowił rok ubiegły. Chmurne lato, zima bez śnieżnych opadów, ucieczkę od Zakopanego jeszcze wydatniej powiększyły tak, że pensjonaty stały pustką, właściciele ich woleli rwać sobie na głowie.

Rok obecny nie wiele polepszył sytuację. Przedewszystkiem daje się zauważyć upadek mniejszych pensjonatów. Silna konkurencja, poszukiwanie gości siłą rzeczy obniżyły ceny w pensjonatach pierwszy i drugorzędnych, niwelując prawie zupełnie różnicę cen między niemi a pensjonatami trzeciorzędniemi. Stąd więc gdy już jaki gość przyjeżdża do Zakopanego, płaci zióst czy dwa dziennie więcej ma natomiast w większych pensjonatach i towarzystwo liczne (co jest waiorem dla wielu kuracjuszków nie mało znaczym) ma również i względny komfort, którego małe, ciasne, do niewybrednych potrzeb przystosowane trzeciorzędne pensjonaty dać nie mogą.

Zaroiły się od Polaków uzdrowiska nad Adriatykiem, we Włoszech, w

Znamienna reorganizacja armji kowieńskiej. Nowa ustawa o naczelnych władzach wojskowych.

Z Kowna donoszą: Minister wojny, dr. Bistras udzielił wywiadu przedstawicielowi pisma «Kardas», w którym poruszył sprawę nowej ustawy o naczelnych władzach wojskowych.

«Musimy — oświadczył minister — utworzyć bardziej sprężystą organizację dla kierowania armją. W tym celu ministerstwo wojny opracowało projekt ustawy, który został przyjęty przez Radę Wojenną i przedstawiony do dyskusji gabinetowi ministrów».

Nowy projekt przewiduje ustawę o organizacji wojennych sił republiki litewskiej w czasie pokoju, która rozszerza kompetencje prezydenta republiki i uniezależnia armję od Sejmu. Na zasadzie tej ustawy ministerstwo wojny będzie mogło uchwalić szereg statutów, które nie będą podlegały rozpatrzeniu na forum sejmowym, a które zatwierdzać będzie jedynie sam prezydent republiki.

Przy prezydencie utworzona zostanie specjalna «Wyższa Rada Obrony Republiki Litewskiej», która rozpatrywać będzie sprawy dotyczące obrony państwa. Przewodniczącym Rady zostanie prezydent republiki, członkami zaś poszczególni ministrowie, szef sztabu i d-ca armji.

Opracowany projekt nowej ustawy wojskowej, przewiduje obowiązkową i ochotniczą służbę w wojsku, zarówno w armji czynnej jak też kadrach specjalnej milicji. Służba w wojsku stałem trwać będzie, dla wszystkich rodzajów broni — 18 miesięcy, w rezerwie do 50 roku życia.

W celu zwiększenia kadr oficerskich, wprowadzony będzie stopień t. zw. «aspirantów», o który ubiegać się będą mogli mężczyźni z atestatem ukończenia 6 klas średniego zakładu naukowego. Aspiranci ćwiczeni będą na specjalnych kursach, po ukończeniu których, otrzymują rangę podporucznika (lejtenant) rezerwy.

Prócz tego młodzież podlegać będzie przymusowemu szkoleniu wojskowemu przed odbyciem służby rekrutkiej.

Wielką rolę w wyszkoleniu armji odegrać ma też związek strzelców, czyli t. zw. popularnie «szaulisi».

Jak słychać, rząd kowieński, zamierza jednocześnie znacznie zwiększyć kentygens armji stałej.

Nuncjusz Zecchini postaje w Rydze.

Według wiadomości otrzymanych z Rygi, nuncjusz papieski w Kownie, msgr. Zecchini, przeciwko któremu swojego czasu urządzano w Kownie demonstracje, został mianowany internuncjuszem w Rydze. Rząd łotewski wyraził zgodę na nominację. Jak wiadomo sfery kowieńskie pomawiały nuncjusza o uprawianie polityki filopolskiej w kościele katolickim.

Zamach na pociąg pod Rygą.

Z Rygi donoszą: Dn. 18 b. m. około stacji kolejowej Meiten, w kierunku granicy litewskiej, nieznanymi sprawcami usiłował dokonąć napadu na pociąg osobowy. W tym celu na szynach ułożone zostały barykady z kamieni i podkładów kolejowych. W czasie dostarczenia niebezpieczeństwo udało się usunąć. Sprawców nieudane go napadu dotychczas nie wyśledzono.

Nowa ofiara teroru G.P.U.

Polak rozstrzelany w Charkowie.

Według wiadomości nadeszłych z Mińska, w Charkowie rozstrzelano Polaka, niejakiego Makarżyńskiego, podejrzanego o uprawianie szpiegostwa na rzecz Polski. Cały proces zainicjowany był przez agentów G.P.U.

Jak oddano „jeńców“ kowieńskich.

Unieśliwienie prowokacji.

Niedawno podawaliśmy wiadomość o ostatniej próbie prowokacji litewskiej, podczas wydania Litwie funkcjonariuszów litewskiej straży granicznej, wziętych do niewoli w lesie Podgajskim. Obecnie wiadomość ta potwierdza się. Po uwiadomieniu straży litewskiej o przybyciu jeńców na odznak w Poblędziu przybył lejtendant Wiciunas — Komisarz Kapturski zażądał przyjęcia jeńców i podpisania protokołu. Po zorientowaniu się w sytuacji lejtendant Wiciunas odmówił podpisu na protokole napisanym w języku polskim.

Natychmiast po tym oświadczeniu kom. Kapturski zakomunikował iż z por. Wiciunasem pertraktować nie będzie i zażądał zewezwania naczelnika III rejonu Szekasa. Incydent spro-

wadził się dzięki taktownemu zachowaniu się naszej strony do parogodzinnej zwłoki w wydaniu jeńców litewskich. Lejtendant Wiciunas nie zdołałszy sprokować naszej strony powiadomił o żądaniu kom. Kapturskiego naczelnika Szekasa. O godz. 22 przybył do Poblędzia naczelnik Szekas i po zaznajomieniu się z treścią protokołu natychmiast go podpisał. Jak się obecnie dowiadujemy władze litewskie udzieliły surowej nagany lejtendantowi Wiciunasowi, którego zachowanie się mogło uniemożliwić odzyskanie jeńców.

Protokół podpisany przez naczelnika Szekasa przesłano w tych dniach do urzędu wojewódzkiego. [w]

Niemcy po raz pierwszy użyli tego środka walki. Ich znakomicie zorganizowany przemysł chemiczny pozwolił im wyprodukować olbrzymie ilości chloru, który był użyty w pierwszych atakach gazowych. Dzięki olbrzymiemu wysiłkowi wkrótce sprzymierzeni mogli się odważnie Niemcom gazami za gazy i w ten sposób zaczęły wspólniejsze są gazy trujące. Nie jest to prosty przypadek, że właśnie

Zakopane, nie przewidując bliskiej zmiany warunków netylko nic nie robiło, by inwestycjami, rozbudową komfortu przyciągać gości, lecz naodwrócić wykorzystując swój monopolowy charakter niejednokrotnie przez mało kulturalny stosunek do gości, narażało ich na liczne przykrości i wywoływało niezadowolnienie.

No, i przyszedł nieunikniony — kryzys.

Oto kilka wymownych rysów przytoczonych przez dra W. L. Górale, bezapelacyjnie dyktujący do tej pory ceny za swe turki, jeżdżą już do Kuźnicy i Kościelisk poniżej taksy, a przyjeżdżającego gości wita na stacji rój pensjonatowych chłopców, którzy gwiałem ciągną go do swych chlebowadawców i chlebowadawczyń, nierazko na ucho szepcząc, iż u nich i «gospodyni ładna...» Pensjonatów, wiii, domków jest do sprzedania w Zakopanem coraz więcej. Wśród ogromnej ich ilości, Dr. W. L. wymienia cyfrę 120! Wśród tej podażi znajdziemy takie pensjonaty zaofiarowane na sprzedaż jak Tatr Morskiego Oka dostać się do Zakopanego, gdy szosa poprostu prosi się o tramwaj, któryby miał prąd tani, wszędzie gdzie okiem rzucić, w siłę wodnej górskich potoków

Zagadkowa ziemia Tigiken.

W północnej części oceanu Lotowatego, na zachód od Wsipy Wragła leży prawdopodobnie ziemia, na którą nie dostał się dotychczas ani jeden Europejczyk. Na ostatnim posiedzeniu Moskiewskiego towarzystwa geograficznego podał o ziemi tej ciekawe szczegóły N. J. Jewgienow, uczestnik znanej wyprawy Wilkieskiego, która w latach 1913—1914 po raz pierwszy przypłynęła z oceanu Wielkiego przez ocean Lotowatego do oceanu Atlantyckiego. Już w roku 1913 starła się okręt «Tajnyri» przedostać się z oceanu Wielkiego do oceanu Atlantyckiego, ale napotykał tu za każdym razem na wielkie ilości nagromadzonego lodu, który w tym miejscu narzafiat prawdopodobnie na stały ląd.

Pierwsze wiadomości o nowej ziemi na północy pochodzą od pewnego Amerejwa, który w r. 1764 pracował na Wyspach Niżwiedziach (na północ od Kolywy). Sierżant Amerejwa odwiedził wówczas, ze poczasa swej podróży na północ od wysp Nicawiedzińskich spozirzedł na toczące, prowadzące na północno zachód, ślady saelek. Od ubijocjony dowieda się, że w miejscach tych leży nowa ziemia.

Na skutek opowiadań Amerejwa zorganizowana została wyprawa geogr. fów, jednakże nie odniosła ona pożądaných skutków. W latach 1821—23 udał się Wragiel w tym samym kierunku, ale i jemu nie udało się odkryć tej mizycznej ziemi. Nie bazar; na to, opowiadanie Amerejwa nie poszło w niepamięć.

Liczni geografowie i nadal żywo interesowali się tą sprawą a w swoim czasie pojawiły się nawet konkretne twierdzenia, że ziemia ta nazywa się Tigiken, i że jest zamieszkała przez naród Chracnat. W r. 1914 ustawał Tajmyri ponownie przedostać do tej tajemniczej części oceanu Lotowatego, ale i tym razem nie osiągnęło żadnego celu.

Naczelnik wyprawy Wilkieski oznaczył wówczas na mapie wszystkie znane drogi podrózeków, którzy przedostali się do tych części oceanu Lotowatego, prztem skonstruował Wilkieski, że żaden z podróżników nie dostał się do tych miejsc

gazów» — iperyl, sterty i t. p.

Walka z oiekającymi krwią frontów zaczęła się przenosić do zacisza pracowni chemicznych. Zaczęły się zmagania nie tylko żołnierzy lecz również chemików, techników i uczonych w poszczególnych krajach. Niewątpliwie w zeszej wojnie mieliśmy dopiero pierwsze próby w tej dziedzinie, a dalsze wysiłki w tym kierunku przyniosą znaczne udoskonalenia. Ale nawet najlepsze gaz bojowy wypróbowany w pracowni chemicznej dopiero wtedy może stać się groźnym na polu walki, jeśli go można będzie masowo produkować w fabryce chemicznej, co jest możliwe tylko przy dostatecznym rozwoju przemysłu w kraju. Ten przemysł chemiczny musi już istnieć w czasie pokoju i nie można stworzyć go na poczekaniu w razie wojny.

Najlepszym wyrazem rozwoju przemysłu chemicznego w kraju jest produkcja barwików syntetycznych. Rozkwit fabrykacji barwików powoduje czyszenie i udoskonalenie przemysłu koksowniczego i gazowniczego, co przyczynia się znow do wzrostu hutnictwa i metalurgji. Równocześnie wzrasta zapotrzebowanie na kwas siarkowy, azotowy, solny, sodę, chlor, kwas octowy, aceton i t. p., które wymagają całego szeregu wytwórni i stwarzają nowe cenne gałęzie fabrykacji. Oż w tej, tak ważnej dziedzinie, Niemcy posiadały przed wojną prawie wspaniaławy monopol. Na tym gruncie wyrosła potęga niemiecka i możliwy był tak długi opór w czasie wojny. Znanym jest fakt, że rząd angielski już w czasie wojny zmuszony był udzielać poufnie pozwoleń na przywóz pewnych produktów chemicznych z Niemiec. Wtedy zrozumiano należyte znaczenie wartości przemysłu chemicznego dla bezpieczeństwa kraju. Wszyskie największe państwa świata podjęły usilną walkę o emancypację własnego przemysłu chemicznego, który w krytycznej chwili może być z łatwością przystosowany do celów wojny. Na drodze tej powinna być i Polska, która posiada wielkie bogactwa węgla kamiennego, ropy naftowej, soli kamiennej, drzewa i t. d.

Należy tylko pamiętać, że rozwój zarówno gospodarczy jak i polityczny kraju zależy od wytrwałej i twórczej pracy narodu.

Inż. E. Michalski.

przywykli.

Sytuacja ciężka i zła. Zakopane — upada.

A tymczasem, nie mówiąc już o dalekich włoskich, francuskich czy niemieckich uzdrowiskach, dość przecież latem przejść przez Rysy lub Polski Grzebień aby po czeskiej — do niedawna po węgierskiej stronie — ujrzeć w porównaniu do Zakopanego formalny raj na ziemi.

Czystość, komfort, znakomite rozplanowanie architektoniczne np. w Szeksie, w Czerbie, w Tatrzańskiej, Łomnicy. Wspaniałe szosy, drogi, ścieżki turystyczne, imponujący tramwaj wzdłuż całego pasma Tatr południowych, górskie kolejki — wszystko to budzi zazdrość, zachwyta, stanowiąc zarazem przez porównanie fatalny dia Zakopanego nastroj, w którym wszystkie krzyczy o inwestycje. Narciarze, których tysiące przez sezon przewija się przez Zakopane, narzekają, bo muszą stać «odwalać» 4 km. do Kuźnicy lub 25 km. do Chochołowskiej czy Kościeliskiej Doliny wobec braku tramwaju. Latem, trzeba 35 km. zrobić by z serca gór, z wysokich Tatr Morskiego Oka dostać się do Zakopanego, gdy szosa poprostu prosi się o tramwaj, któryby miał prąd tani, wszędzie gdzie okiem rzucić, w siłę wodnej górskich potoków

Zapisujcie się na członków Towarzystwa Obrony Przeciwgazowej.

KURJER GOSPODARCZY ZIEM WSCHODNICH

Notowania rynku zbożowego.

(Wywiad u dyrektora Spółdzielni Rolnej Kresowego Związku Ziemi p. Michała Obiezierskiego).

Odczuwając potrzebę dawania czytelnikom «Kurjera Gospodarczego» takich cen na zboże, któreby odpowiadały rzeczywistości, zwrócić się do p. Michała Obiezierskiego dyrektora Spółdzielni Rolnej o udzielenie nam informacji w tej kwestii. Sprawy notowań rynku zbożowego w Wilnie, zakomunikował nam p. Obiezierski, jest oddawna — palącą. Wilno nie ma gędy zbożowej i nie przedkładać będzie. Tymczasem urzędy państwowe, przy dostawach placąc za żyto, owoce, kartofle czy inne produkty rolne muszą się orientować i płacić podług notowań oficjalnych.

Rolnik który przyjeżdża do Wilna aby sprzedać żyto lub owoce jest jak tabaka w rogu — gdyż faktycznie nie wie gdzie ma zasięgnąć informacji.

„Tygodnik Rolniczy”, jedyne piśm. poświęcone sprawom rolniczym Ziemi Wschodnich, wychodząc raz na dwa tygodnie, podaje „Ceny w Wilnie” — nazywając je „oficjalnymi”. Po za tem codziennie pisma wileńskie stale dwa razy tygodniowo podają ceny rynku wileńskiego — z jakiego jednak źródła ceny te się czerpią — jest dla mnie tajemnicą — muszę jednak zaznaczyć, iż często wkraczają one w sferę fantazji. Jeżeli chodzi o źródło „oficjalne” — to jest nim Magistrat wileński, który w Sekcji rzetel. i ryneków prowadzi regularne zapisy cen dwa razy tygodniowo w dniu targow. (wtorki i piątki). Odbywa się to w sposób bardzo prymitywny za pomocą delegowania na rynek agentów którzy, śledząc sprzedaż ziemioptodów i innych artykułów spożywczych przez okolicznych rolników notują ceny, które w rezultacie układają się w Magistracie w specjalną tabelę noszącą miano „cen oficjalnych”.

W ten sposób notowane ceny stanowią oficjalną podstawę przy rozliczeniu się urzędów za dostarczone produkty. Rolnik czy też firma zbożowa, mając przypaśćmi wagon owsa do sprzedania udaje się do urzędu który ogląda towar — potem na mocy oficjalnego cennika komunikuje, iż za owies ten zapłacić może tyle to a tyle nie więcej, gdyż takie było ostatnie oficjalne notowanie rynku. To, iż np. na rynek wileński w roku bieżącym okoliczni rolnicy przwożą owies nawiążyli i sprzedają po cenach znacznie niższych niż owies z rynków zachodnich — gra rolę drugorzędą. Takie jest notowanie — na to niema rady.

Są co prawda i na to sposoby „obejścia prawa” — można dodać w rachunku pozycję za używalność worków, dostawę do magazynu danego urzędu — i naciągnąć to ceny takiej, aby i wilk był syty i koza cała.

Spacerowicze, kuracjusze (a tych jest najwięcej) wykręcają nogi na ścieżkach i drogach, a same główne Krupówki, przedstawiają obraz nędzy i rozpacz.

Niema więc nic coby uprzyjemniło pobyt kuracjuszą, coby wyeliminowało potrzebę ściągania wysokich opłat klimatycznych i gminnych. Niema kolejek, tramwajów, niema śluzawek, placów sportowych, pływalni, deptaków, placów do gier, niema środków lokomocji, niema dobrych dróg...

A konkluzja, a rada? Ratowaniem, tak, ratowaniem Zakopanego powinno zająć się — z dniem dr. W. L. niezwłocznie i do najdalszych granic energicznie tudzież ofiarne: gmina i klimatyka. Powinno zająć się na wielką skalę rzeczywistym zeuropeizowaniem Zakopanego. Powinno wykopać wreszcie i zrealizować monumentalne plany regulacyjne tzn. Stryjskiego, powinne doprowadzić przepiękną górską miejscowość do poziomu zagranicznego uzdrowiska. Wówczas i kuracjusze przyjeżdżać będą i zagranica nas odwiedzi i Zakopane nie będzie stało ustawicznie przed groźną perspektywą uwiązania i ruiny...

Naszym zdaniem — wyrażonem już parokrotnie na tem miejscu — powinno być Zakopane upaństwowione i rząd powinien zająć się postawieniem Zakopanego na odpowiednią stopę. Skarb państwa toż przecie, nawet znaczne, sumy na walkę z gruźlicą szerczącą się w Polsce wreszcie zastraszając, i patrzy zarazem beczynnie na marnowanie się jedynej w Polsce a znakomitej leczniczej miejscowości, prawdziwej reorty zdrowia dla cierpiących na płuca i nerwy! Toż przecie mija się z elementarną logiką! Zakopane, gdzie niewątpliwie radium wywiera wcale nawet silny wpływ na kurację, jest niezbitcie dla Polski potrzebne. To isna perła naszego majątku narodowego. Kto daje Zakopanemu upaść, kto pozwala aby odstraszało od siebie gości, kto pozwala aby leżało niejako odłogiem, kto nie eksploatuje dla zdrowia narodu, dla bezcennego skarbu narodu, wręcz wyjątkowych właściwości leczniczych Zakopanego — ten popełnia patriotyczne przestępstwo. Rząd nasz zdaje się tego, niestety, nie rozumieć...

Są i inne wypadki — na rynek wskutek bezdroża zjedzie mniej okolicznych rolników — i żyto np. sprzedaje się tego dnia drożej — i znowu notowania oficjalne będą wyższe niż w rzeczywistości. Przy orientowaniu się w cenach rynku zbożowego w Wilnie — trzeba pamiętać, iż Wilno jak obecnie tak i przed wojną nigdy nie mogło przeżyć z urodzaju najbliższych okolic.

Przywóz zatem żyta z innych dalszych dzielnic czy to w postaci ziarna czy też mąki stanowi i będzie stanowił dla Wilna decydujący motyw w notowaniach cen. Żaden z młynów wileńskich nie będzie się zaopatrywał w żyto ani na rynku Łukiskim ani innym, a więc i płacić za żyto będzie rolnikom podług kalkulacji tego rynku na którym zakupy będzie czynił.

Jeżeli chodzi o wybór rynku przez młyny wileńskie, to zależnie od urodzaju danego roku — zakupy czynione będą na takim rynku który daje najjaśniejsze zboże jednocześnie daje gwarancję największych zakupów w najbliższym czasie. Ten ostatni wzgląd odegrała decydującą rolę najjaśniejszej kalkulacji.

W myśl powyższych wymagań najpoważniejszym rynkiem — rynkiem który decyduje o cenach w Wilnie — jest rynek wotyński. Równie, Łuck i Dubno jako centra żyznych obszarów rolnych dają możliwość zakupu dziennie od 5 — 10 wagonów żyta, bez konieczności wysyłania specjalnego agenta.

Po za rynkiem wotyńskim — prawie w tej samej odległości od Wilna znajduje się drugi rejon zbożowy Lubelszczyzna. Po za temi dwoma rynkami — idzie cały szereg mniejszych rynków dostarczających żyto do Wilna — więc rynek nowogródzki (st. Nowo-Jelma i Motczadz), rynek baranowski, rynek nieświeski (st. Horodziej, Lachowicze). Mniejsze rynki wymagają siatego utrzymania agenta na miejscu dla doglądania nalażunku i przez to są kosztowniejsze i mniej dla młynów dogodne.

Reasumując powyższe uważam, iż prasa wileńska po za notowaniami Magistratu — które w ten sposób a nie inny nazywać należy, podawać winna notowania rynków wotyńskiego i lubelskiego, po za tem baranowskiego i nieświeskiego, a dla orientowania się w cenach prowincji ceny Oszmiań, Giębokiego i Wilejki.

Posiadając ceny rynków wotyńskiego i lubelskiego po dodaniu 3,25 gr. za przewóz koleją 100 kg. — otrzymamy cenę którą płacą młyny wileńskie, ten największy odbiorca w mieście regulujący cenę.

Porównanie cen prowincjonalnych rynków z cenami wotyńskimi i lubelskimi da możliwość rolnikom orientowania się w wyborze rynku i często uchroni rolnika z pod Mołodczna lub Połoczan zachęconego przez głoślowe notowania gazet od kosztownego transportowania żyta na rynek wileński, gdy obok posiadarynek bardziej popłatny.

W sobotę p. Skotnicki przyjął w Oddziale Sztuki interesantów między innymi p. Dyrektora Wyleżyńskiego i przedstawiciela zarządu Towarzystwa Lutnia w sprawie potrzeb Wileńskiego Konserwatorium Muzycznego, p. Bułaka w sprawie propagandowych zdjęć fotograficznych oraz p. Nemetz w sprawie inwentarza teatrów wileńskich. Następnie dokonał szczegółowych oględzin teatru na Pohulance, zaznajamiając się z rezultatami robót prowadzonych przez Redutę. Wreszcie zwiędził ważniejsze gmachy zabytkowe w Wilnie, które ostatnio podlegały konserwacji bądź restauracji, jak gmach Kuratorium na ul. Wolana, kościoły św. Kazimierza oraz św. Piotra i Pawła.

W tym dniu w wyjątkowo wysokim stopniu wzrosła temperatura powietrza, co spowodowało powstanie mgły i deszczu. W związku z tym, w wielu miejscach miasta, w tym w Parku Słowackiego, doszło do powstania powodzi. Władze miasta podjęły odpowiednie kroki, aby zapobiec dalszemu powiększaniu się powodzi. W tym celu, w niektórych miejscach, zostały zamontowane przesłony, które miały zapobiec dalszemu napływowi wody. W związku z tym, w wielu miejscach, w tym w Parku Słowackiego, doszło do powstania powodzi. Władze miasta podjęły odpowiednie kroki, aby zapobiec dalszemu powiększaniu się powodzi. W tym celu, w niektórych miejscach, zostały zamontowane przesłony, które miały zapobiec dalszemu napływowi wody.

Normy orientacyjne dla szacowania dochodowości gospodarstw rolnych przy wymiarze podatku dochodowego za rok 1926

Dążąc do zachowania równomierności w opodatkowaniu Ministerstwo Skarbu poleciło władzom wymiarowym posługiwać się normami w 1926 r. przy szacowaniu dochodu z gospodarstw rolnych normami orientacyjnymi, zakomunikowanymi w okólniku z dn. 11.IV 1924 r. L. DPO 244.II i z dn. 10.V 1924 r. L. DPO 569.II.

Okólniki te podają następujące wskazówki do obliczenia dochodu. Na dochód gospodarstw rolnych składa się renta gruntowa, t. j. dochód, powstający wskutek naturalnych sił przyrody, oraz wartość pracy, t. j. dochód, powstający wskutek pracy około uprawy roli, po potrąceniu kosztów produkcji.

Ustawa o podatku dochodowym ogranicza dochód z 1 ha gruntu do 4 q żyta dla gospodarstw o obszarze nie wyższym niż 15 ha, położonych w odległości 15 km. od miast ponad 100.000 mieszkańców. Na zasadzie obliczeń rzeczoznawców można przyjąć, że we wspomnianych wyżej gospodarstwach z dochodu w wysokości 4 q żyta z 1 ha, przypada na rentę gruntową 2,5 q żyta, a na wartość pracy 1,5 q żyta.

Obszar	Renta z 1 ha	Wartość pracy na 1 ha	Dochód razem
15 ha	2,50	1,50	4,00
20 "	2,50	1,36	3,87
25 "	2,50	1,03	3,53
30 "	2,50	0,90	3,40
40 "	2,50	0,75	3,25
50 "	2,50	0,50	3,00
100 "	2,50	0,43	2,93
500 "	2,50	0,01	2,51

W tych miejscowościach, w których czynsa dzierżawny z 1 ha jest wyższa, względnie niższy od 1,75 q żyta, celem usilenia normalnego osiągniętego dochodu z gospodarstwa rolnego, należy przyjmować odpowiednio wyższą, względnie niższą rentę gruntową.

Dla ustalenia wysokości dochodu z posiadłości gruntowych według powyższej tabeli mierzadajny jest obszar gruntu użytkowego (role, łąki, pastwiska), a nie ilość wszystkich gruntów płatnika.

Podstawę do ustalenia dochodowości gospodarstw rolnych stanowi czynsa dzierżawny, od którego wysokości zależy podwyższenie, względnie zniżenie renty, podanej w tabeli.

Obecnie Ministerstwo Skarbu, wskazując na normy, podane w okólniku z dn. 11.IV i 10.V 1924 r. wyznaczyło, że obliczenie dochodowości gospodarstw rolnych na zasadzie norm orientacyjnych powinno mieć miejsce tylko w tych wypadkach, gdy płatnik nie prowadzi ksiąg gospodarczych lub też na wierz zastępujących zapisów, a władza wymiarowa nie rozporządza konkretnymi materiałami, potrzebnymi do ustalenia podstawy wymiaru.

Nadto normy orientacyjne winny być różniczkowane i posiadać możliwą elastyczność, odpowiednio do miejscowych warunków gospodarczych, stanowiących o dochodowości gospodarstwa rolnego.

W wypadkach stosowania norm dochodowości z 1 ha gruntów w zasadzie nie powinna być określana wyżej niż 4 1/2 q.

Przekroczenie tej granicy może mieć

miejsce tylko w wypadkach wyjątkowo pomyślnej koniunktury gospodarczej, co winno być wyczerpująco uzasadnione w protokole posiedzenia komisji szacunkowej.

O ile chodzi o gospodarstwa rolne, które opodatkowywane są według wyniku roku gospodarczego (a więc w bieżącym roku podatkowym według wyniku roku operacyjnego 1924-25) — ubytek w zbiorach wskutek nieurodzaju w roku 1924 znalazł wyraz przy wymiarze podatku dochodowego za bieżący rok podatkowy.

W razie, gdy zostanie stwierdzone, że nieurodzaj w danym gospodarstwie nabral charakteru lekkiego, gospodarstwo to winno być zwolnione od opodatkowania pod warunkiem, że straty, powstałe w gospodarstwie rolnym, przewyższą dochody z innych źródeł dochodowych płatnika.

Gdy chodzi o gospodarstwa przemysłowe, względnie o gospodarstwa, oparte przeważnie na kulturze roślin okopowych, władze wymiarowe mają unikać stosowania przeciętnych norm i dorożyć starań, celem ustalenia rzeczywistej osiągniętego dochodu.

Ministerstwo Skarbu określiło na podstawie urzędowych danych statystycznych przeciętną cenę za 100 kg. żyta w wysokości 16 zł. zarówno z okresu gospodarczego 1924-25 — jak i z roku kalendarzowego 1925. Według tych cen należy przeliczyć na złote dochód, określony w kwintalach żyta na podstawie norm orientacyjnych.

KRONIKA MIEJSKOWA
— (w) Ugi przy wykupie patentu. Izba Skarbuwa otrzymała obecnie polecenie zmieniające zarządzenie poprzednie co do patentów handlowych dla kupców posiadających w sklepie 2 pokoje, obowiązujących dotychczas do wykupywania patentów 2 kategorii. Obecnie kupcy posiadający w sklepie 2 pokoje, z których jeden przeznaczony jest na skład artykułów handlu, będą mogli się ubiegać o uzyskanie patentu nie 2 lecz 3 kategorii.

— (w) Prolongowanie zaległości podatkowych. Ministerstwo Skarbu powiadomiło Izbę Skarbową w Wilnie o nowych uprawnieniach inspektorów i dyrektorów Izby Skarbowej w prolongowaniu zaległości podatkowych za I kwartał rb. — W myśl tych uprawnień inspektorzy skarbowi są prawomocni prolongować termin zapłaty sumy nie przekraczającej 1000 zł, natomiast dyrektorzy Izby mogą odroczyć płatność sumy do 10.000 zł. Jak wiadomo dotychczas inspektorzy nie mogli udzielać prolongaty płatnikom podatkowym obowiązanych do płacenia podatku, zaś dyrektorzy Izby Skarbowej mogli prolongować spłatę maximum 500 złotych.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

22 marca 1926 r.

Dewizy i waluty:	Tranz.	Sprz.	Kupno.
Dolary	7,90	7,95	7,88
Belgia	32,25	32,10	32,02
Holandia	315,75	317,54	315,96
London	36,45	36,54	36,36
Nowy-York	7,90	7,92	7,88
Pariz	28,10	28,17	28,03
Praga	23,40	23,46	23,34
Szwajcaria	152,20	152,58	151,62
Stokholm	213,45	213,93	212,92
Wiedeń	111,40	111,67	111,13
Włochy	31,80	31,88	31,72

Papiery wartościowe:	Pożyczka dolarowa 75. — (w złotych 592,50)	kolejowa 128,00 128. —
5 pr. pożycz. konw.	34,50	—
4 pr. pożycz. konw.	—	—
4,5 pr. listy zast.	—	—
Ziemskie przedw.	22,75	23. — 22,95

W niedzielę dnia 21 bm. w gmachu gimnazjum Welera (ul. Dąbrowskiego 5) odbyło się, po przewodnictwem b. pułk. armii carskiej Zuhkowa, walne zebranie emigracji rosyjskiej, zamieszkałej na terenie Wileńszczyzny. W powyższym zebraniu brał również udział przedstawiciel emigracji rosyjskiej w Warszawie p. Semonow. Głównym celem i zadaniem tego zebrania, jak zaznaczył Semonow, był wybór delegatów na mający się odbyć w dniu 14 kwietnia rb. wszechrosyjski zjazd emigracji w Paryżu. Semonow w przemówieniu swem podkreślił, iż na całym świecie znajduje się obecnie 3 mil. emigrantów rosyjskich z której to liczby 75 proc. jest monarchistów. Po wygłoszeniu szereg innych przemówień uchwalono wydelegować z Wilna 1—2 przedstawicieli na wspomniany zjazd do Paryża, wybór których zależny będzie od komisji specjalnej ku temu powołanej (x).

— (w) Godziny handlu przed świętami Wielkiej Nocy. Ministerstwo Pracy powiadomiło Urząd Wojewódzki o zezwoleniu na przedłużenie godzin handlu w zakładach handlowych, sklepach i t. p. w dniach przed świętami Wielkiej Nocy. Sklepy dozwolone trzymać otwarte od dnia 29 marca do 3 kwietnia do godz. 9 wieczorem, zaś w niedzielę 28 bm. od godziny 1 popołudniu do godz. 6 wieczorem.

— (w) Honorowi kuratorowie sanitarni. Komisarz rządu na m. Wilno podaje do wiadomości ogólnej, że w I komisariacie P. P. m. Wilna zostali mianowani honorowymi kuratorami sanitarnymi pp. Mikołaj Salnicki, Romuald Gintowt, Kazimierz Dogel, Mateusz Juchniewicz, Szymon Juchniewicz, Zygmunt Borysowski, Jan Żyło, Jan Zabłocki, Jan Umiasłowski, Kazimierz Osiniński, Antoni Jakubowski, Antoni Zawadzki, Felician Wolk, Albin Parafjanowicz.

W VI komisariacie P. P. m. Wilna zostali mianowani honorowymi kuratorami sanitarnymi pp. Benjamin Lewin, Leopold Wróblewski, Dionizy Popławski, Michał Tomaszewicz, Włodzimierz Kern, Teofil Malinowski, Feliks Żabrowski, Józef Leszczyński, Władysław Niewiadowski, Kazimierz Koźłowski, Aleksander Pacewicz.

— (w) Odmowa zezwolenia na wiece. Władze administracyjne w ostatniej chwili odmówiły zezwolenie na urządzenie wiecu przez związek zawodowy na temat „Prawo do pracy”. Wiec ten przeznaczony był dla robotników żydowskich; organizatorzy wiecu dali prawo głosu osobom, na których przemówienia władze pod żadnym pozorem zgodzić się nie mogły.

— (w) Kino „Lux” pociągnięto do odpowiedzialności. Władze po raz już piąty pociągnęły do odpowiedzialności sądowej administratora kina „Lux” za wpuszczenie dzieci na przedstawienia dla nich niedozwolone.

PRACA I OPIEKA SPOŁECZNA.

— (i) Wyjazd robotników do Francji. Dziś pociągiem rannym wyjechała na granicę grupa robotników rolnych, którzy zostali zarekrutowani na roboty rolne we Francji. Z ogólnej ilości 90 osób przyjętych przez komisję wyjechało 74, a w tem szesć kobiet.

— (i) Stan bezrobocia poprawia się nadal. Stan bezrobocia w m. Wilnie w dniu 20 bm. wynosił 5525 osób, t. j. o 192 osoby mniej niż w dniu 10 bm.

Niewykwalifikowanych bezrobotnych mamy aż 1366, umysłowych (biuralistów) 1100, skórników 688.

— (x) Dwadzieścia tysięcy dolarów dla bezrobotnych żydów. Żydowski komitet dla bezrobotnych w Wilnie otrzymał dotąd z zagranicy 20.000 dolarów, jako zapomogi dla bezrobotnych biednych żydowskich rodzin w Wilnie. Przewidziana jest, że powyższy komitet jeszcze przed świętami żydowskimi otrzyma większe sumy z zagranicy tak, że każda biedna rodzina żydowska otrzyma zapomogę święteczną.

— (w) Święta Wielkiej Nocy u żydów. Jak się dowiadujemy, w związku z tradycyjnym i przewidywanym przez rytuał żydowski spożyciem macy podczas świąt Wielkiej Nocy w Wilnie wpłynęło do gminy żydowskiej 20 tysięcy podań z prośbą o udzielenie na zbliżające się święta darmowej macy.

Wątpiwe czy gmina będzie w stanie zadośćuczynić tak wielkiemu zapotrzebowaniu.

— (x) Na rzecz bezrobotnych. Jak się dowiadujemy, Chrześcijański związek piekarczy na ostatnim swem zebraniu uchwalił samoopodatkowanie się na bezrobotnych w sumie 2 zł. miesięcznie od każdego członka.

— (w) Strejk pracowników cmentarza żydowskiego. Pracownicy cmentarza żydowskiego w Wilnie wystąpili z żądaniem wypłacenia im należności z tytułu prac związanych z pogrzebem itp. w czasie świąt Wielkiej Nocy w wysokości podwojonej w porównaniu z dotychczasową.

Z walnego zebrania emigracji rosyjskiej w Wilnie

W niedzielę dnia 21 bm. w gmachu gimnazjum Welera (ul. Dąbrowskiego 5) odbyło się, po przewodnictwem b. pułk. armii carskiej Zuhkowa, walne zebranie emigracji rosyjskiej, zamieszkałej na terenie Wileńszczyzny. W powyższym zebraniu brał również udział przedstawiciel emigracji rosyjskiej w Warszawie p. Semonow. Głównym celem i zadaniem tego zebrania, jak zaznaczył Semonow, był wybór delegatów na mający się odbyć w dniu 14 kwietnia rb. wszechrosyjski zjazd emigracji w Paryżu. Semonow w przemówieniu swem podkreślił, iż na całym świecie znajduje się obecnie 3 mil. emigrantów rosyjskich z której to liczby 75 proc. jest monarchistów. Po wygłoszeniu szereg innych przemówień uchwalono wydelegować z Wilna 1—2 przedstawicieli na wspomniany zjazd do Paryża, wybór których zależny będzie od komisji specjalnej ku temu powołanej (x).

W razie nieuwzględnienia tegoż żądania pracownicy cmentarzy żydowskich zagroziłi strejkami.

WOJSKOWA.

— (w) Zawieranie małżeństw przez osoby podlegające obowiązkowi służby wojskowej. Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministerstwem spr. wojskowych wydało zarządzenie regulujące sprawę zawierania małżeństw przez osoby podlegające obowiązkowi służby wojskowej. W myśl tego zarządzenia osoby te mogą wejść w stosunek małżeński winne otrzymać od władz administracyjnych I instancji (komisarz rządu) zezwolenie. Komisarz rządu przyjmuje podanie osób zainteresowanych w godzinach urzędowych. Do podań należy załączyć:

- 1) metrykę narzeczonego wraz z metryką narzeczonej;
- 2) zezwolenie na zawarcie małżeństwa od rodziców względnie opiekunów osób nie mających zdolności prawnej, zwłaszcza zdolności prawnej zawarcia małżeństwa;
- 3) świadectwo moralności obu narzeczonych;
- 4) wyczerpujące dowody konieczności zawarcia małżeństwa w terminie przez pełniącego obowiązki.

Zezwolenie udzielane będą odnośnie PKU. Po otrzymaniu od władz administracyjnych powyższych dokumentów i po porozumieniu się z nimi Doręczenie zezwoleń przeprowadza ponia.

— (i) W sprawie składania podań o odroczenie służby wojskowej. W związku przyjmowaniem podań o odroczenie służby wojskowej rozpoczęłem z dnia 15 ub. m. podaje się do wiadomości, że podania o odroczenie winny składać również ci poborowi, którzy odroczenia już otrzymali, bez względu na termin w którym zostali powiadomieni o otrzymaniu decyzji.

Termin składania tego rodzaju podań upływa 20 czerwca r. b. Po tym terminie podania nie będą rozpatrywane, a poborowi zostaną wcieleni do szeregów.

— Orkiestry wojskowe nie mogą grać do tańca w poście. Dca OK. III rozkazem swym polecił komendantom garnizonów przestrzegać następujących zasad:

Orkiestry wojskowe w czasie zwykłym mogą grać na balach do godziny 4ej rano, zaś w czasie wielkiego postu t. j. od godz. 0 min. 01 środy popielcowej orkiestry wojskowe nie mogą być używane do przygrzewania na balach i tańcach, aż do godz. 18ej pierwszego dnia świąt Wielkiej Nocy.

POCZTOWA

— (x) W sprawie słupów telegraficznych. Wobec stwierdzenia przy odbiorze słupów, dostarczanych przez zainteresowane gminy, jako świadczących na budowę linii telefonicznych, słupów nieodpowiadających wymogom technicznym, Wileńska Dyrekcja Pocztaowa w zarządzeniu wykosowanem do wszystkich nadzorców i obwodów technicznych poleciła zwracać szczególną uwagę, by przyjmowane słupy były odpowiednich wymiarów, zimowego ciężca i tylko osnowe lub dębowe.

— (x) Nowe udogodnienia w komunikacji telefonicznej. Przy uskutecznianiu połączeń międzymiastowych bardzo wiele czasu zajmuje porozumiewanie personelu central telefonicznych. Wpływa to ujemnie na podwyższenie dochodów, płynących z eksploatacji szczególnie na linjach o znacznym ruchu telefonicznym. Celem podniesienia dochodowości tego rodzaju linii w najbliższym czasie znajdują zastosowanie w komunikacji telefonicznej Wilna — Warszawą t. zw. „brzeżki”, umożliwiające porozumiewanie się za pomocą specjalnych skrótów i znaków. Na kurs wspomnianych „brzeżek” w pogrzebem itp. w czasie świąt Wielkiej Nocy w wysokości podwojonej w porównaniu z dotychczasową zamierza delegować kilka telefonistek.

— (x) **Wzmocniony tranzyt paczek pocztowych z Francji i Niemiec przez Polskę.** Od paru tygodni oje się zauważyć wzmocniony tranzyt paczek pocztowych z Francji i Niemiec do Łotwy. Skierowanie tranzytu przez Polskę odbywa się dzięki stosunkowo niskim opłatom przewozowym i uprzywilejowanej do pewnego stopnia taryfie należności pobieranych przez zarządy pocztowe w Polsce w omiesieniu do Łotwy.

SĄDOWA.

— (San.) **Nieostrożny strzał—powodem śmierci.** W sądzie okręgowym rozpatrzono wczoraj w trybie uproszczonym sprawę Wacława Gierwatowskiego, posterunkowego. Gierwatowski oglądając karabin spowodował wystrzał. Kula ugodziła kolegę jego, posterunkowego Zakrzewskiego, który zmarł.

Sąd po długich debatach skazał Gierwatowskiego na 4 miesiące więzienia za nieostrożne obchodzenie się z bronią.

— (sch) **O zgiełk w Cieleńniku.** Wczoraj w Sądzie Okręgowym rozpatrywano sprawę Bowgierda i Szerotia, ciekawą nie tyle może ze strony merytorycznej, ile z uwagi na skrzyżowanie szpad retorycznych p. prokuratora Halcickiego z obrońcami pp. Jasińskim i Wernerem.

O cóż tam poszło? O! poprosi o opór władzy. Sprawa miała się tak: w Cieleńniku p. Bowgierd w sierpniu ub. roku pod wieczór wszczął sprzeczkę z kolegą o zwrot długu. Od sprzeczki poszło do kłótni, od kłótni — do bójk. Usłyszał zgiełk policjant i bieży. Przychylił obu. Hardo się jednak stawiali, nie uszanowali przedstawiciela władzy. Ale bo też policjant był po cywilnemu. Hier lieg der Hund begraben... ze policjant bez mnouu.

Wobec nieposłuszeństwa i oporu obu skrzyknął posterunkowych innych policjantów, którzy odprowadzili też winnych zgiełku do karceru. Po drodze któryś z nich krapnął posterunkowego w dyskretne a bolące miejsce. Awantura...

W pięknej przemowie prok. Halcicki przytoczył przykłady, jak to w Ameryce i w Anglii szanowane jest stanowisko policjanta, jak to święty omal jest jego zawód, jak to... a u nas? Pożałuj, Boże... Dlatego też p. Prokurator oskarżenie popierał.

Obrona w osobie adw. Jasińskiego i adw. Wernera nie może się dopatrzeć w inkryminowanym incydencie lekceważenia czy oporu wobec służby bezpieczeństwa. Można by ostatecznie mówić o zakłóceniu spokoju.

Na ten temat odbyła się obszerna dyskusja.

Ostatecznie sąd skazał obu na karę grzywny po 100 zł. każdego.

— [ ] **Zbłośscy przed Sądem.**

W dniu dzisiejszym sąd apelacyjny w Wilnie rozpozna szereg spraw, pomiędzy którymi jest sprawa kazirodzkiego małżeństwa, brata i siostry Stanisława Zbłośkiego i ldy vel Janiny Zbłośkiej, vel Marii Sapieha, vel Germanidy Szyków cz skazanych wyrokiem sądu okręgowego na karę śmierci przez rozstrzelanie za zamordowanie s. Siostry Miłosierdzia, obrabowanie zwołk i podpalenie domu. Zbrodnia dokonana została w roku 1921 w pobliżu Brzeście n/B.

Oboje Zbłośscy niejednokrotnie już skazani zostali na karę śmierci, jednak ze względu na cały szereg nieukończonych jeszcze spraw wyrok nie może być jeszcze wykonany.

Podczas ostatniej rozprawy sądowej Zbłośki prosił Sąd o śmierć, bowiem, jak mówi, sprzykrzyło mu się oczekiwanie na nią. Zbłośka jakkolwiek chora i sparaliżowana broni się jak i czem może.

AKADEMICKA.

— **Walne zgromadzenie Kola Rolników przy U. S. B w Wilnie.** Dnia 13 b. m. odbyło się walne zgromadzenie Kola Rolników. Na przewodniczącego został wybrany kol. J. Grabowiecki, na zastępcę przewodniczącego—kol. O. Tarasiewicz, na sekretarza—kol. T. Cywiński. Przebieg zgromadzenia miał charakter rzeczowy. Przeprowadzono szereg wniosków, dotyczących wewnętrznych spraw Kola. Między innymi założono sekcję samopomocy koleżeńkiej, która liczy na materialne i moralne poparcie ze strony starszego społeczeństwa w przeprowadzaniu imprez dochodowych, oraz w ewentualnych wsparciach pod postacią poczętników i dzieł naukowych treści rolniczej. Sekretarjat i biblioteka są czynne podczas ferii świątecznych w soboty od 4—6 g. pp. Zakretowa 1, Zakład Uprawy Roln. i Roślin. Poza tem, na wniosek ustępującego zarządu zostało przyjęte jako dyrektywa

dla przyszłego zarządu, by zainicjował współzwiązek członków kola w pracy oświatowej na terenie Kółek Rolniczych.

Skład nowego zarządu: kol. Tarasiewicz Ogierd—prezes; Kulikowski Witold—wiceprezes administracyjny; Poczubott-Odlanicki Stanisław—wiceprezes naukowy; Cywiński Tadeusz—sekretarz; Symonowicz Stanisław—skarbnik; Łabanowski Witold—bibliotekarz; Czerniewski Jan—kierownik sekcji samopomocy; Pakiewiczówna Jadwiga—kierowniczka sekcji skrypty; Falewicz Stanisław—kierownik sekcji wycieczek i praktyk; Tizaskowska Marja—kronikarz.

Do komisji rewizyjnej weszli: Grabowiecki Jan—prezes, Jenński Władysław, Czajkowski Franciszek—członkowie.

ZEBRANIA I ODCZYTY.

— (sch) **Tatry i Beskidy.** Pan Stefan Jarosz opowiedział nam w sobotę w sali Śniadeczek U. S. B. o Tatrach. Żywo i barwnie odmalował słuchaczom piękno naszych gór, ich florę i faunę, szchar-kieryzował ludność pockarpacką, ozienych gór, przedstawiał ich życie i obyczaj.

Wszystko ilustrowane było przezrociami. Widzieliśmy w kalejdoskopie przepiękne widoki górskie pokryte śniegiem, lasy świerkowe, dumne świerki, których jeno wierzchołki wystawały z pod białego całuna, szereg rosin górskich i zwierząt. Opowiedział nam dalej p. Jarosz zaśluzi hr. Zamoyskiego nad rozwojem Towarzystwa Tatrzańskiego. Nie pominał też nazwiska wielkiego Dr. Chalubińskiego.

W drugiej części swej prelekcji p. Jarosz zaznajomił słuchaczy z „literaturą“ górską, opowiadając gwarą podhalańską legendy i przypowieści gór. Urozmaicił też odczyt odpiewaniem rzewnych lub skocznych i pełnych temperamentu piosenek.

Następny odczyt mający się odbyć dziś, poświęci p. Jarosz Beskidom, które przeszedł samotnie przez 40 dni.

— **Akademja Twa Władzy Wojskowej ku czci Marszałka Piłsudskiego.** W niedzielę w auli kolumnowej uniwersytetu Stefana Batoiego odbyła się uroczysta akademja urządzona staniem Twa

Władzy Wojskowej, z inicjatywy pułk. Popowicza ku czci Marszałka Piłsudskiego. W pierwszych rzędach zasiadł wice Wojewoda p. Ogierd Malinowski, J. M. Rektor prof. Majan Dziedzicowski, generałowie Edward Rydz Smigły, Ogierd Poterski, grono profesorów i oficerów i przedstawiciele inteligencji wileńskiej. Publiczność szczerze wypełniła salę.

Akademję zagal J. M. Rektor prof. Majan Dziedzicowski pełnym jak zawsze głębokim myśli przemówieniem, na początku którego wspomniął o wskrzeszeniu uniwersytetu i oświebieniu Wilna. Z kolei krótko przemówił D. ca Ob. War. generał Poterski. Ostatnie dłuższe przemówienie wygłosił inspektor armji gen. Rydz Smigły po ówający rok 1830/1 z ostatnią wojną polsko-sowiecką. Przemówienia były przeplatane śpiewami chóru oficerskiego 5 pp. leg. a na zakończenie orkestra tegoż pułku pod natutą kap. Siedzińskiego odegrała poloneza Szopena.

— **Towarzystwo przyjaciół Francji.** Na zebraniu tygodniowym Towarzystwa w lokalu Klubu Szachecznego (Mickiewicza 19) we środe 24 b. m. o godz. 8 m. 30 p. Alfred Eniman wygłosił odczyt na temat „Les nouveaux riches chez Le Sage“. Wstęp wolny dla członków Towarzystwa i gości.

— **Posiedzenie wil. Twa Lekarskiego.** We środe dn. 24 marca r. b. w lokalu własnym, Zamkowa 24, o godz. 20-ej odbyło się naukowe posiedzenie Wiln. Tow. Lekarskiego z następującym porządkiem dziennym: 1. Odczytanie projektu z poprzedniego posiedzenia. 2. Dr. M. Mienicki—pokaz chorób z kliniki Dermatologicznej U. S. B. — W sprawie leczenia wilka pospolitego koagulacja. 3. Dr. Szachowski — z II klin. Wewnętrz. U. S. B. — Przypadek wodonercza. 4. Dr. Kosiński, O nauce anatomji we Francji i Anglii. 5. Sprawy administracyjne i wolne wnioski.

ROŻNE.

— **Tydzień propagandy przeciw owej rozpoczął się wczoraj** pokazem wojskowym używalności masek przeciwgazowych przez wojsko wobec ataku gazów. Na ulicy Mickiewicza przedfował szwadron i kompanja żołnierzy w maskach. Liczna publiczność żywo dyskutująca

na temat obrony przeciwgazowej gromadziła się tłumnie u zbiegu ulic Mickiewicza i placu Katedralnego.

— **Cryja zguba?** W dniu 12—13 26 r. został znaleziony zegarek złoty damski, który znajduje się w III. Komisariacie, gdzie prawy właściciel może zgłosić się po odbór.

— **Prezes Wil. Twa Lekarskiego prof. Opoczyński** prosi nas o zniesienie że Dr. Szawier został obrany członkiem honorowym Wileńskiego Towarzystwa Lekarskiego nie przed paru dniami, lecz na dorocznym walnym zebraniu Twa w roku ubiegłym. Dyplom został dokonał Szawierowi wysłany przez pocztę jednocześnie z dyplomami wszystkich pp. członków honorowych mieszających poza Wilnem.

TEATR I MUZYKA.

— **Reduta w teatrze na Pohulance** Jutra o godz. 8-ej wiecz. p. Adam Gryzma Siedlecki, literat i publicysta, będzie mówił o Fredrze i „Dożywociu“. Dalszą Reduta nieczynna. We czwartek po raz trzeci „Dożywocie“ komedia w trzech aktach Al. Fredry. W piątek po raz pierwszy sztuka w trzech aktach Adama Gryzmy Siedleckiego „Słotyś, Anior, a jurzejszy pr legent, przybył do Wilna i będzie współpracował z Zespołem Reduty nad wieńską inscenizacją swej sztuki, która w ostatniej wyprawie artystycznej Reduty zdobyła sobie wazęznie wielkie uznanie.

— **Koncert na rzecz Komitetu Ligi Obrony Powietrznej Państwa.** Staniem Wileńskiego Komitetu L. O. P. P. odbędzie się w gmachu Lutnia w sobotę nadchodząca 27 b. m. wielce interesujący koncert z udziałem artystów warszawskich wybitnej śpiewaczki Heleny Osaszewskiej-Kozłowskiej, artystki opery poznańskiej, znanej ze swych występów w Filharmonji Warszawskiej, oraz talentowanego pianisty i kompozytora Aleksandra Wielhońskiego, prof. szkoły Tow. Muzycznego w Warszawie. Bilety do nabycia zawczasu w sekretariacie L. O. P. P. Wielka 34 od g. 9 m. 15.

WYPADKI I KRADZIEŻE.

— (x) **Wysiedleni z Litwy Kowienickiej** W dniu 18 marca r. b. na odcinku 3-ej komp. strazy granicznej wysiedleni zostali z Litwy do Polski Kaladina Michalina z synem i córką, oraz Specuz Piotr z rodziną. Wysiedleniym zaopiekowały się władze administracyjne.

— **Deportowani z Rosji.** Władze administracyjne sowieckie wysadziły przedwczoraj na nasz teren Węgrowskiego Hjana i Lipmana Jankiela. Wysiedleni zostali rzekomo dlatego, że optowali na rzecz Polski

Tydzień ucznia.

Pod łaskawym protektoratem ks. biskupa Bandurskiego, p. wice wojewodziny Malinowskiej, p. kuratorowej Ryniewiczowej i generalistwa Rydz Smigły.

Centrala Opiek Szkolnych średnich zakładów naukowych w Wilnie w celu zdobycia środków na kolonje i organizację uzdrowiska dla chorej i zagrożonej gruźlicą młodzieży urzącza z pozwolenia odnosnych władz na wzór „Tygodnia Akademika“—„Tydzień Ucznia“. W organizacji „Tygodnia Ucznia“ przymiennie udział całej społeczności. Tydzień ucznia zaczyna się 9-go i kończy się 15 maja. Obecnie już rozpoczął swoją pracę „Komitet Organizacyjny“, składający się z przedstawicieli wszystkich opiek biorących udział w organizacji „Tygodnia Ucznia“, oraz komisji 1) Hygieny Szkolnej i propagandy, 2) Teatralno-widowiskowej, 3) Fantowej, 4) Kwesty ulicznej.

— **Obużył się już jedno ogólne zebranie** wszystkich komisji w celu ujednostajnienia i podziału pracy. Obecnie przyjął udział również pokrewne organizacje państwowe i społeczne.

W „Tygodniu Ucznia“ łaskawie biorą udział prezes Czerwonego krzyża p. L. Umehowski, p. Komisarz Rządu Wimbora z małżonką, p. Delegat Prokuratorji Generalnej A. Kopic, naczelnik Opieki Społecznej p. Jocz z małżonką, dyrektorowie gimnazjum, nauczycielstwo i inni. W organizacji przytękla wzięcia udział również młodzież akademicka. Lista osób biorących udział w organizacji „Tygodnia Ucznia“ będzie ulotniona i zamieszczona we wszystkich dziennikach.

Obecnie już z pozwolenia odnosnych władz z stały wypuszczone przez Centralę Opiek Szkolnych listy dla zlotki fantów, przeznaczonych na wielką loterję fantową „Tygodnia Ucznia“ i listy na zbiórkę pieniędzy. Listy są wszystkie opatzone podpisami osób upelnomocnionych przez Centralę i na listach tych wskazane imiona i nazwiska osób upelnomocnionych do zbotki. Już jest otrzymane pozwolenie od p. Wojewody na urządzenie „Tygodnia Ucznia“ na całą ziemie Wileńską.

Kino-Teatr „Helios“
Dzisiaj Film, który zaintrygowal i wzruszył cale Wilno!
Człowiek o dwu twarzach
Ostatnie 2 serie 12 aktów razem.
Zakończenie dramatu „Dziecko paryskiego bruku“
Seansy o 4, 6, 8 i 10 w.

Kino Kamerálne „Polonja“
Dzisiaj Genjalny twór znakomitego reżysera OSWALDA — Monumentalne arcydzieło z epoki ODRÓZNIENIA p.t.
Lucrezia Borgia
Potężny drama 2 serie 12 akt. razem
Liana Haid, Conrad Veidt, Albert Basserman, Wegener, Anita Berber, Saimonowa w rolach głównych.

Miejski Kinematograf
Dzisiaj będzie wyswie tiany film „Napad na okręt pocztowy“
dramat żyłowy 6 aktach.
Nad program: „Z CAŁEGO ŚWIATA Nr 22“ aktualność w 1 akcie.
„PARYŻ z LOTU AUTOBUSA“ szkic w 1 akcie
„KTO POD KIM LOEKI KOPIE...“ groteska w 2 aktach
„PRECZ z KOLEJĄ“ w 1 akcie.
Kasa czynna w niedziele od godz. 2 m. 30. w powszednie dni od godz. 3 m. 30.
Początek seansu: w niedziele od godz. 3-ej w powszednie dni od godz. 4-ej.
CENA BILETÓW: wraz z dodatkami na pomoc bezrobotnym. Parter 60 gr. Amfiteatr i balkon 20 gr.
Orkiestra pod dyrekcją p. W. Szczepańskiego.

SPÓŁDZIELNIA ROLNA
KRESOWEGO ZWIĄZKU ZIEMIEN
ZAWALNA 1 telef 1 — 47; BOCZNYCH KOLEJOWEJ telef. 4 — 62
SPRZEDAJE:
KARTOFLE
OTREBY pszenne i żytnie
OWIES
ŻYTO
PSZENICĘ
JECZMIEN
SERADELA
KONICZYNA CZERWONA
WAGONOWI NA WORKI LOCO SKŁAD od 100 kl. Z DOSTAWĄ DO DOMU.
NAJTANIEJ—GDYŻ WPROST OD PRODUCENTÓW

ELEGANCKIE I TRWAŁE
OBUWIE
„CEDA“
fabryka krajowa
Wylączna sprzedaż w magazynie uniwersalnym
L. Załkind
Wilno, Wielka 47.
Telef. 400 — egz. od 1872 r.

DEMANDEZ
aujourd'hui même un abonnement de trois mois ABSOLUMENT GRATUIT à une grande Revue Polytechnique mensuelle
INGENIEURS & TECHNICIENS
Vous recevrez en même temps franco la brochure „Le Règne de L'Electricité“, qui vous donnera le moyen d'occuper à bref délai une brillante situation dans le vaste domaine de l'Electrotechnique. Ecrivez aujourd'hui même à
INGENIEURS ET TECHNICIENS
40, r. Denfert-Rochereau, PARIS.

Ugłoszenie.
Do Rejestru Spółdzielni Sąd. Okr. w Wilnie w dn. 17. III. 1926 r. pod Nr. 167 wciągnięto wpis dodatkowy:
R. H. Sp 167. — III. Firma Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożyców „Sila“ w Nowo-Wilejce z odpowiedzialnością udziałami. Na mocy uchwał walnych zgromadzeń z dnia 22 listopada 1925 r. i 17 stycznia 1926 r. postanowiono spółdzielnię zlikwidować i powołać Komisję Likwidacyjną. Na członków Komisji Likwidacyjnej zostali powołani: Alfred Poterski, Józef Nowik Nowicki i Kazimierz Wysocki.

Obwieszczenie.
Komornik przy Sądzie Okręgowym w Wilnie, Franciszek Legiecki, w m. Wilnie, przy ul. Wileńskiej Nr. 28 m. 5 zamieszkały—zgodnie z art. 1030 Ust. Post. Cyw. podaje do wiadomości publicznej, że w dniu 29 marca 1926 r. o godz. 10-tej rano w Wilnie przy ul. W. Obowozowej Nr. 46 — oddziele się sprzedaż z licytacji należącego do Heleny Korzyńskiej vel Szerkiew cz majątku ru. chomego, składającego się z domu utrwianego, starego na zniesienie oszacowanego na sumę zł. 2.500.
Komornik (—) F. Legiecki.

Zarybek karpia DO SPRZEDANIA
m. Świeniec, p. Bieniakonie
W centrum miasta do wynajęcia pomieszczenie zupełnie przystosowane na garaż lub składy towarowe
Wiad. w Biurze Ogłoszeń jutana, Wilno, Niemiecka 4, Tel. 222.

Mąka wyborna
wolyńska, lubelska i amerykańska
NA ŚWIĘTA WIELKANOCNE
oraz świeże migdałowe marcepanowe rodzynki duże, sultanki i kojuntki, różne orzechy, prażony szalran, wanilia i drożdże cenne świeże poleca skład win i wódek
A. Januszewicza
ul. Zamkowa 20-a Telefon 8—72.

Nie zgadzam się z przekonaniem W-niej Kijijntei, że meble bambusowe są nie mocne. Meble bambusowe są mocne, trwałe i tanie
Polska Placówka Meblowa
Zawalna 15
gwarantuje za ich trwałość.
Polecamy także szafy, kredensy, stoły jadalne i t. p. oraz przyjmując obstarunki. Z poważaniem
Sługa Makowski.

Pergaminowy papier
Mirkowski.
Ze względu na higienicznych wymagajcie wszystkie zawiązania produktów w pergamin, zwłascza mięsa, wędlin, sędzi, iyo, masła, sera, szmalcu, plecyżwa, cukrów, herbaty. Zawijajcie w pergamin posiłek szkolny dla dzieci.

Uwagde ogiaszających się
P. /p.
Przemysłowców,
Kupców,
Rzemieślników i t.p.
Na okres świąteczny
Biuro Reklamowe
STEFANA GRABOWSKIEGO w WILNIE
Garbarska 1 telefon 82.
Przyjmuje ogłoszenia do wszystkich pism polskich, rożyjskich i żydowskich wychodzących w Wilnie i na powiencji na warunkach wyjątkowo ugowych.
Kosztorysy na każde żądanie wysyła natychmiast.

Lokomobile „Ruston-Proctor“ rok budowy 1913 atmosfer 8 silita 16—20 koni.
Oejarnie hydrauliczna kompletna, urządzenie parę kamie, ni mlynskich, roz przeom poszczególnie na warunkach do odnych.
Poczia, stacja kolejowa Nowojelnia maj. Chodorik H. Kulikowski.

Szofer solidny poszu-kuje posady.
Olety z warunkami sub. „Solidny 30“ „Reklama Polska“ Warszawa, Jasna 10.

ORYGINALNE SZWEDZKIE WIRÓWKI do MLEKA „DIABOLO“
oraz różne inne maszyny i przybory mleczarskie poleca
Zygmunt Nagrodzki w Wilnie
ul. Zawalna Nr 11-a.
Oprócz wirówek „DIABOLO“ skład posiada różne inne jak to: ALFA LAVAL, MILKA, KRUPPA i t. d.

Pierwszorządny na nowo odremontowany
Hotel „Palace“
ul. Wielka 47 — Centrum miasta
Winda, Centralne ogrzewanie
Telefon 495
Pokoje — luksusowo umeblowane — miesięcznie — potanich cenach.

MALARZ
Pokojowy i sztyldów
W. Woźnicki, Wileńska 17.
przyjmuje i wykonywa wszelkie roboty w zakresie malarstwa wchodzące. Ceny konkurencyjne.

Szkoło wodne
płynne (Natron Wasserglas)
Klarowne w wyborowym gatunku poleca
Fabryka Przetworów Chemicznych „CHEMIKPOL“
Sp. z ogr. odp.
w Łodzi, ul. Kilińskiego 99.

Domy, wille w Wilnie i pod Wilnem,
z wolnymi mieszkaniami i ogrodami posiada do sprzedazy
Okazyjnie tani! Dom Handl. Kom. „ZACHĘTA“
Portowa 14
telefon 9—05

ZIEMIENIE!
najkorzystniej sprzedacie lub kupicie majątki za poł edmiawem Domu Handl. Kom. „ZACHĘTA“
Portowa 14
tel. 9—05.

Gabinet Kosmetyczny
czynny z Zdzienickiej masaż
twarzy, siosowanie Radiolux'u. U-uwanie zmaszerek. Fa-bowanie włosów. Elektryczna zacja kosmetyczna. Uskuwane podbródka. Mickiewicza 1 m. 8 wejście z placu Katedralnego.
W. Z. P. Nr 1 Wilno, dn. 30: 1926.

Przybiłkaj się pies
„Doberman“ do odebania N. Wilejka z nauki Gimnazjum 7. W razie niezgodzenia się w ciągu 3 dni będe uwarzał za swoją własność por. Dudek.
Akuszerska W. Smałowska
przyjmuje na godz. do 19. Mickiewicza 46, m. 6
WZP Nr 63.